

บทความวิจัย

เรื่อง ความแตกต่างระหว่างเพลงเกี่ยวข้าวเกาหลีและเพลงเกี่ยวข้าวไทย

โดย

นางสาวไปรยา ลิมปนาคทอง

รหัสนักศึกษา 05580563

บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาเอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2561

ลิขสิทธิ์ของคณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ชื่อเรื่องบทความวิจัย	ความแตกต่างระหว่างเพลงเกี่ยวข้าวเกาหลีและเพลงเกี่ยวข้าวไทย
ผู้เขียน	นางสาวไปรยา ลิมปนนาคทอง
อาจารย์ที่ปรึกษาบทความวิจัย	อาจารย์ ดร.กฤษณพงศ์ ทศนบรรจง
สาขาวิชา	เอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์
ปีการศึกษา	2561

บทคัดย่อ

บทความวิจัยเรื่องความแตกต่างระหว่างเพลงเกี่ยวข้าวเกาหลีและเพลงเกี่ยวข้าวไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความแตกต่างของเพลงเกี่ยวข้าวของเกาหลีและเพลงเกี่ยวข้าวของไทย และศึกษาประเพณีวัฒนธรรมผ่านบทเพลงเกี่ยวข้าว โดยมีวิธีการศึกษาจากหนังสือ เอกสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ รวมถึงคลิปรายการโทรทัศน์

ผลการศึกษาพบว่า เพลงเกี่ยวข้าวเกาหลีหรือนงอ๊ก (농악) และเพลงเกี่ยวข้าวไทยมีความเหมือนกันในด้านจุดประสงค์ คือ เพื่อให้เกิดความผ่อนคลาย ความสนุกสนานและความสามัคคีของคนในหมู่บ้าน ส่วนความแตกต่าง คือ นอกจากเพลงเกี่ยวข้าวเกาหลีมีวัตถุประสงค์เพื่อความสนุกสนานแล้วยังทำการแสดงเพื่อขอพรเกี่ยวกับการเก็บเกี่ยวในช่วงฤดูใบไม้ผลิอีกด้วย รวมถึงใช้คนแสดงจำนวนมาก ใช้เครื่องดนตรีประกอบจังหวะและเครื่องดนตรีประกอบทำนอง การแต่งกายแตกต่างกันตามพื้นที่ ในขณะที่เพลงเกี่ยวข้าวไทยไม่จำเป็นต้องใช้คนจำนวนมาก ไม่มีดนตรีประกอบ ใช้มือปรบเป็นจังหวะแทน หรือหากจะใช้เครื่องดนตรีก็มักเป็นเครื่องดนตรีประกอบจังหวะ และแต่งกายด้วยชุดในการทำนาของชาวบ้าน

เพลงเกี่ยวข้าวเกาหลีแสดงออกถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวบ้าน ความเชื่อ การเล่นดนตรีเต้นรำ และการแสดงละคร พัฒนาสู่การเป็นศิลปะการแสดง ถูกลงทะเบียนเป็นมรดกทางวัฒนธรรมโลกโดยองค์การยูเนสโก (UNESCO) ในปี 2557 ส่วนเพลงเกี่ยวข้าวไทยสะท้อนถึงวิถีการดำรงชีวิต การร้องเล่น การเต้นรำ การเกี่ยวพาราสีเพื่อให้เกิดความสนุกสนานและผ่อนคลายจากการทำงาน

คำสำคัญ : ดนตรี, เพลงเกี่ยวข้าว, ประเพณีวัฒนธรรม

กิตติกรรมประกาศ

บทความวิจัยเรื่อง ความแตกต่างระหว่างเพลงเกี่ยวข้าวเกาหลีและเพลงเกี่ยวข้าวไทย เป็นส่วนหนึ่งของรายวิชา 450109 การศึกษาเอกเทศ (INDEPENDENT STUDY)

บทความวิจัยชิ้นนี้สามารถสำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับการกรุณาอย่างสูงจาก อาจารย์ ดร.กฤษณพงศ์ ทศนบรรจง อาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย ที่กรุณาให้คำแนะนำและให้คำปรึกษา ตลอดจนการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างยิ่ง จนทำให้งานวิจัยในครั้งนี้ เสร็จสมบูรณ์ ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณอาจารย์อย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ และขอขอบคุณครอบครัว และเพื่อน ๆ ที่คอยให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ ตลอดจนให้กำลังใจ ซึ่งเป็นแรงผลักดันให้การ ศึกษาวิจัยในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ผู้วิจัยหวังว่า งานวิจัยฉบับนี้จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจ หากมีข้อบกพร่องหรือข้อผิดพลาด ประการใด ข้าพเจ้าก็ขออภัยไว้ ณ ที่นี้

ไปรยา ลิมปนาคทอง

สารบัญ

บทคัดย่อ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ข
สารบัญ.....	ค
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ที่มาและความสำคัญ.....	1
1.2 วัตถุประสงค์.....	6
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
1.4 ขอบเขตการศึกษา.....	6
1.5 วิธีการศึกษา.....	6
1.6 นิยามศัพท์.....	7
บทที่ 2 แนวความคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
2.1 แนวความคิดทางดนตรี.....	8
2.1.1 แนวความคิดเกี่ยวกับเพลงพื้นบ้าน.....	8
2.1.2 แนวความคิดเกี่ยวกับเครื่องดนตรี	9
2.2 แนวคิดทางประเพณีวัฒนธรรม.....	10
2.2.1 ความหมายของประเพณีและวัฒนธรรม	10
2.2.2 ประเภทของวัฒนธรรม.....	12
2.3 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	14
2.3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้อง	14
2.3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	14

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	16
3.1 วิธีการวิจัย.....	16
3.1.1 การวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research)	16
3.1.2 การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์	17
3.2 เครื่องมือการวิจัย.....	17
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	17
3.3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการ.....	18
3.3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์.....	18
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	18
บทที่ 4 ผลการศึกษา	19
4.1 ลักษณะของเพลงเกี่ยวข้าวเกาหลี	19
4.1.1 ซินจูซัมซอนโพนงอัก (진주삼천포농악).....	24
4.1.2 พ्योंงแท็กนงอัก (평택농악).....	27
4.1.3 อีรินงอัก (이리농악).....	31
4.1.4 คังนึนงอัก (강릉농악).....	35
4.1.5 อิมซิลฟิลบงนงอัก (임실 필봉 농악).....	38
4.1.6 นัมโดดึลโนแร (남도들노래).....	41
4.2 ลักษณะของเพลงเกี่ยวข้าวไทย	42
4.2.1 ผู้แสดง	44
4.2.2 การแต่งกาย	44
4.2.3 การแสดง	45
4.3 เนื้อเพลงเกี่ยวข้าว.....	47

4.3.1 เนื้อเพลงเกี่ยวข้าวเกาหลี.....	47
4.3.2 เนื้อเพลงเกี่ยวข้าวไทย.....	48
สรุปท้ายบท.....	51
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	52
5.1 ความแตกต่างของเพลงเกี่ยวข้าวเกาหลีและเพลงเกี่ยวข้าวไทย.....	52
5.2 ประเพณีวัฒนธรรมที่ปรากฏ.....	53
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	53
บรรณานุกรม.....	55
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	58

สารบัญภาพ

ภาพที่ 1 ข้าวอินดิกา	2
ภาพที่ 2 ข้าวจาปอนิกา.....	3
ภาพที่ 3 ข้าวจาวานิกา.....	3
ภาพที่ 4 การเกี่ยวข้าวที่เกาหลี.....	20
ภาพที่ 5 แวงกวารี	21
ภาพที่ 6 จิง.....	21
ภาพที่ 7 กลองจังกู.....	22
ภาพที่ 8 กลองจอลโก.....	22
ภาพที่ 9 กลองโซโก.....	23
ภาพที่ 10 บุก.....	23
ภาพที่ 11 ปี่เทพของโซ	24
ภาพที่ 12 ผังโอบังจิน.....	25
ภาพที่ 13 ซินจูซิมซอนโพนองอัก.....	27
ภาพที่ 14 ผังทลลิมบ็อบโก.....	28
ภาพที่ 15 ผังทังซันบอลลิม	28
ภาพที่ 16 ผังซาทงแบกี.....	29
ภาพที่ 17 มูดงโนรี	30
ภาพที่ 18 บอนาดลลীগี้	30
ภาพที่ 19 พย็องแท็กนงอัก	31
ภาพที่ 20 มีจีกีกุท.....	33
ภาพที่ 21 ซังโมโนรี.....	34
ภาพที่ 22 อีรีนงอัก	34
ภาพที่ 23 นงซาพูรี.....	36
ภาพที่ 24 ทวิทกุท.....	37
ภาพที่ 25 คังนึ่งนงอัก	37

ภาพที่ 26 อิมซิลฟิลบงนงอัก.....	41
ภาพที่ 27 นัมโตดีลโนแร	42
ภาพที่ 28 จอมพล ป. พิบูลสงคราม	43
ภาพที่ 29 รำวง	43
ภาพที่ 30 การเกี่ยวข้าวที่ไทย.....	44
ภาพที่ 31 การแต่งกายเพลงเกี่ยวข้าวไทย	45
ภาพที่ 32 การละเล่นเพลงเกี่ยวข้าว.....	46

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญ

สาธารณรัฐเกาหลี หรือ เกาหลีใต้ เป็นประเทศในเอเชียตะวันออก มีพื้นที่ครอบคลุมส่วนใหญ่ของคาบสมุทรเกาหลี โดยทอดตัวไปทางทิศใต้ทางด้านตะวันออกของทวีปเอเชีย มีความยาว 1,020 กิโลเมตร และกว้าง 175 กิโลเมตร พื้นที่ร้อยละ 70 ของประเทศเป็นเทือกเขา จึงจัดเป็นประเทศที่มีภูมิประเทศเป็นเทือกเขามากที่สุดแห่งหนึ่งของโลก พรมแดนทางเหนือติดกับประเทศเกาหลีเหนือ มีประเทศญี่ปุ่นตั้งอยู่ทางตะวันออกเฉียงใต้โดยมีทะเลญี่ปุ่นและช่องแคบเกาหลีกั้นไว้ ประเทศเกาหลีใต้ตั้งอยู่ที่ ละติจูด 33-39 องศาเหนือ ลองจิจูดที่ 125-131 องศาตะวันออก (ประเทศเกาหลีใต้, 2561: ออนไลน์)

ช่วงที่เกาหลีใต้ตกเป็นอาณานิคมของญี่ปุ่นนั้น ประเทศมีฐานะยากจน เป็นประเทศกสิกรรม ญี่ปุ่นเข้าเป็นเจ้าของที่ดินในภาคเกษตร ได้เข้ามาพัฒนาอุตสาหกรรมหนัก เข้าครอบครองที่ดินบางส่วน จัดระบบการศึกษา โดยใช้เกาหลีใต้เป็นแหล่งวัตถุดิบและตลาดสำหรับสินค้าญี่ปุ่น ได้ยกเลิกระบบกษัตริย์ ระบบเศรษฐกิจเกษตรถูกปรับเปลี่ยนให้เป็นการผลิตเพื่อการค้าอย่างกว้างขวาง (สามเณรตุลา, 2551: ออนไลน์)

ประเทศไทย มีชื่อทางราชการว่า ราชอาณาจักรไทย ตั้งอยู่กลางคาบสมุทรอินโดจีน และบนคาบสมุทรมลายู อยู่ระหว่างละติจูด 5° ถึง 21° เหนือ และลองจิจูด 97° ถึง 106° ตะวันออก มีพรมแดนด้านตะวันออกติดประเทศลาวและประเทศกัมพูชา ทิศใต้ติดประเทศมาเลเซียและอ่าวไทย ทิศตะวันตกติดทะเลอันดามันและประเทศพม่า และทิศเหนือติดประเทศพม่าและลาว ประเทศไทยมีพื้นที่ 513,115 ตารางกิโลเมตร เป็นอันดับที่ 51 ของโลกและอันดับที่ 3 ของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ประเทศไทย, 2561: ออนไลน์)

ประเทศไทยมีลักษณะภูมิประเทศที่หลากหลาย ภาคเหนือเป็นพื้นที่ภูเขาสูงสลับซับซ้อน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ของที่ราบสูงโคราช สภาพของดินค่อนข้างแห้งแล้งและไม่ค่อยเอื้อต่อการเพาะปลูก ภาคกลางเป็นที่ราบลุ่มน้ำท่วมถึง เป็นภาคที่อุดมสมบูรณ์ที่สุด และถือได้ว่าเป็นแหล่งปลูกข้าวที่สำคัญแห่งหนึ่งของโลก ภาคใต้เป็นส่วนหนึ่งของคาบสมุทรไทย-มลายู ส่วนภาคตะวันตกเป็นหุบเขาและแนวเทือกเขาซึ่งพาดตัวมาจากทางตะวันตกของภาคเหนือ ภูมิอากาศของไทยส่วนใหญ่เป็นแบบร้อนชื้นเขตร้อนหรือสะวันนา ส่วนปลายใต้สุดและตะวันออกเฉียงสุดของประเทศไทยมีภูมิอากาศแบบมรสุมเขตร้อน ประเทศไทยมีอุณหภูมิเฉลี่ยระหว่าง 18–34 °C

ข้าว เป็นธัญพืชชนิดหนึ่งที่ชาวเอเชียนิยมบริโภคเป็นอาหารหลัก ข้าวที่ค้าขายกันในตลาดโลกเกือบทั้งหมดเป็นข้าวที่ปลูกจากแถบเอเชีย คือข้าวชนิด *Oryza sativa* สามารถแบ่งได้ตามแหล่งปลูกอีก คือ ข้าวอินดิกา (*Indica rice*) มีลักษณะเมล็ดยาวรี ต้นสูง เป็นข้าวที่ปลูกในเอเชียเขตร้อน ตั้งแต่จีน เวียดนาม ฟิลิปปินส์ ไทย อินโดนีเซีย อินเดีย และศรีลังกา ข้าวพันธุ์นี้ค้นพบครั้งแรกในอินเดียและต่อมาได้พัฒนาไปปลูกที่ทวีปอเมริกาข้าวจาпонิกา (*Japonica rice*) เป็นข้าวที่ปลูกในเขตอบอุ่น เช่น จีน ญี่ปุ่น เกาหลี มีลักษณะเมล็ดป้อมกลมรี ต้นเตี้ย และข้าวจาวานิกา (*Javanica rice*) ปลูกในอินโดนีเซียและฟิลิปปินส์ มีเมล็ดป้อมใหญ่ แต่ไม่ได้รับความนิยมเพราะให้ผลผลิตต่ำ (พิมพ์เพ็ญ พรเฉลิมพงศ์ และ นิธิยา รัตนานนท์, ม.ป.ป.: ออนไลน์)

ภาพที่ 1 ข้าวอินดิกา

ที่มา: https://kr.123rf.com/photo_58951436_인디카-쌀.html

ภาพที่ 2 ข้าวจาปอนิกา

ที่มา: <https://www.japancentre.com/en/pages/61-japanese-rice>

ภาพที่ 3 ข้าวจาวานิกา

ที่มา: <https://watcharapornluesoen.wordpress.com/ประวัติศาสตร์ข้าวโลก/ข้าวจากทวีปเอเชีย-แบ่ง/>

ประเทศไทยและประเทศเกาหลีสมัยก่อนเป็นประเทศที่ทำการเกษตรกรรมเป็นหลัก มีการปลูกข้าวมาตั้งแต่ในอดีต ภายหลังสงครามเกาหลี ประเทศเกาหลีเต็มไปด้วยความยากจน ประสบปัญหาขาดแคลน ทางรัฐบาลส่งเสริมให้ประชาชนทำการเพาะปลูก ผลิตอาหารและ

นำอาหารที่ได้รับจากการช่วยเหลือของนานาชาติมาแจกจ่ายให้แก่คนยากไร้ แม้ว่าสภาพทางเศรษฐกิจจะฟื้นตัวจนพัฒนาไปเป็นประเทศอุตสาหกรรมแล้ว แต่เกาหลีก็ยังมีภาคการเกษตรกรรมที่เน้นการผลิตเพื่อการบริโภคของคนในประเทศและการผลิตเพื่อภาคอุตสาหกรรม ประเทศไทยยังคงมีการเพาะปลูกทางการเกษตร เช่น ข้าว ซึ่งเป็นผลผลิตทางการเกษตรที่ไว้บริโภคในประเทศและเพื่อการส่งออกเช่นกัน

ในประเทศเกาหลี เพลงเกี่ยวข้าวจะเรียกว่า นงอ๊ก (농악) ถือเป็นพิธีกรรมของชุมชนเพื่อหลายจุดประสงค์ด้วยกัน คือ ให้คนในหมู่บ้านมีความสามัคคีและมีความเป็นอยู่ที่ดี เป็นการขอพรเกี่ยวกับการเก็บเกี่ยวที่อุดมสมบูรณ์ในช่วงฤดูใบไม้ผลิ การเฉลิมฉลองการเก็บเกี่ยวในฤดูใบไม้ร่วง เป็นการปกป้องชาวบ้านจากพลังของปีศาจหรือสิ่งชั่วร้าย รวมถึงโรคภัยต่าง ๆ อีกทั้งเพื่อให้ธรรมชาติและพืชผลมีอย่างอุดมสมบูรณ์ และยังเป็นการระดมทุนสำหรับโครงการของชุมชน นงอ๊กพัฒนามาจากความหลากหลายในแต่ละพื้นที่ ซึ่งมี 5 กลุ่มใหญ่ คือ ทางตอนกลางของประเทศ ทางชายฝั่งตะวันตกเฉียงใต้ ทางที่ราบจากชายฝั่งตะวันตกเฉียงใต้ ทางชายฝั่งตะวันออกเฉียงใต้ และทางชายฝั่งตะวันออกกลาง ในแต่ละพื้นที่ก็จะมี ความแตกต่างของชื่อเรียก การแต่งกาย และด้านอื่น ๆ (กระทรวงวัฒนธรรม กีฬา และการท่องเที่ยว เกาหลีใต้, สำนักงานทรัพย์สินทางวัฒนธรรม, 2000: 23)

นงอ๊กมีการใช้เครื่องดนตรีหลักอย่างแฉวงการี, จิง, จังกู, บุก, โซโก และเครื่องดนตรีอื่น ๆ เล่นประกอบการเต้นรำ นงอ๊กค้อย ๆ พัฒนาสู่การเป็นศิลปะการแสดงของเกาหลี เป็นสิ่งที่ช่วยพัฒนาวัฒนธรรมต่าง ๆ ซึ่งครอบคลุมศิลปะในหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นดนตรี การเต้นรำ และการแสดงละคร นอกจากนี้ นงอ๊กได้ถูกลงทะเบียนเป็นมรดกทางวัฒนธรรมโลก โดยองค์การยูเนสโก (UNESCO) ในปี 2557 ปัจจุบันมีการบรรจุเป็นหนึ่งในหลักสูตรการศึกษาของเกาหลีอีกด้วย

ส่วนในประเทศไทย มีการร้องเพลงเกี่ยวข้าว ซึ่งเป็นเพลงที่สำหรับร้องกันในขณะลงแขกเกี่ยวข้าว นิยมร้องในเวลาลงแขกเกี่ยวข้าวหรือเสร็จจากการทำงาน เพื่อให้เกิดความสนุกสนาน ผ่อนคลายความเหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้าระหว่างการทำงาน สิ่งที่สำคัญของการร้องเพลงเกี่ยวข้าว คือ ทำให้เกิดความสามัคคีระหว่างเพื่อนบ้านที่ทำงานร่วมกัน การร้องเพลงเกี่ยวข้าวที่มักจะมีถึงการทำนา และการเกี่ยวพาราสีกันบ้างตามประสาเพลงพื้นบ้าน เพลงเกี่ยวข้าวจะไม่มีดนตรีประกอบ

แต่ใช้มือปราบเป็นจังหวะแทน เพลงเกี่ยวข้าวมี 2 ทำนองคือ เพลงเกี่ยวข้าวแบบอยุธยา และเพลงเกี่ยวข้าวแบบสุพรรณ เพลงเกี่ยวข้าวเล่นกันในฤดูเกี่ยวข้าว โดยจะเล่นเพลงเกี่ยวข้าว ก่อนที่จะเล่นเพลงเดินกำรำเคียว และไม่มีกำหนดเวลา เพลงเกี่ยวข้าวบางแห่งเรียก "เพลงกำ" เวลาแสดงมือหนึ่งถือเคียว อีกมือหนึ่งกำข้าวไว้ ย้ำเท้าใช้ลีลาไปตามจังหวะเพลง ใช้ดบมือให้จังหวะพร้อม ๆ กัน บางครั้งใช้กลองและฉิ่งเข้าร่วมด้วย (การแสดงพื้นเมืองภาคกลาง, 2556: ออนไลน์)

จากข้อความข้างต้น จะเห็นว่าทั้งไทยและเกาหลี ถึงแม้จะทำการเกษตรกรรม แต่ยังมีการเล่น เดินรำ ร้องเพลง เพื่อสร้างความสามัคคี ความสนุกสนานให้เกิดขึ้นหลังจากการปลูกข้าวหรือเก็บเกี่ยวข้าว แต่สิ่งที่ต่างออกไป คือ แม้ในไทยจะมีการนำเครื่องดนตรีมาใช้บ้าง แต่ก็ยังเป็นเพียงเครื่องดนตรีชิ้นเล็ก เพลงเกี่ยวข้าวในประเทศไทยเริ่มหาชมได้ยาก เพราะชาวนามีการย้ายถิ่น มีการหางานในเมือง ปัจจุบันก็ไม่มีการเล่นกัน ต่างฝ่ายต่างทำหน้าที่ของตน และมีการใช้เครื่องจักรเข้ามาช่วยในการทำนา ความเหน็ดเหนื่อยและความเบื่อหน่ายอาจไม่เท่าคนสมัยก่อน บุคคลที่จะทำการแสดงเพลงเกี่ยวข้าวให้ชมนั้นก็มักเป็นกลุ่มคณะที่ทำการแสดงเฉพาะในโอกาสสำคัญ เช่น วันแม่แห่งชาติ วันพ่อแห่งชาติ เป็นต้น ส่วนที่เกาหลีจะมีจุดประสงค์ในการร้องรำทำเพลงมากกว่า มีการใช้เครื่องดนตรีประกอบ ซึ่งเป็นหนึ่งในองค์ประกอบหลัก และที่สำคัญคือยังคงมีให้เห็นในปัจจุบัน เพลงเกี่ยวข้าวในเกาหลีแสดงให้เห็นถึงประเพณีวัฒนธรรมของคนสมัยก่อนที่มีความเชื่อเรื่องสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่มีผลต่อความเป็นอยู่และวิถีชีวิตของคนในชุมชน ยังคงเป็นความเชื่อที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมเกาหลี เพราะแม้บทเพลงที่เกิดขึ้นเป็นบทเพลงเพื่อทางการเกษตร แต่ก็ยังคงมีการแสดงในปัจจุบันให้คนรุ่นใหม่ชม และยังเป็นประเพณีที่รวมศิลปะหลากหลายแขนงไว้ด้วยกัน คือ ดนตรี การร้อง การเต้น และการแสดงละคร คนรุ่นใหม่ก็สามารถเรียนรู้และเข้าถึงได้ง่าย จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาความแตกต่างระหว่างเพลงเกี่ยวข้าวของเกาหลีและเพลงเกี่ยวข้าวของไทย เพื่อให้ทราบถึงลักษณะของเพลงเกี่ยวข้าวทั้งเพลงเกี่ยวข้าวของไทยและเพลงเกี่ยวข้าวของเกาหลี ความเหมือนและความแตกต่าง องค์ประกอบต่าง ๆ ของการแสดง อีกทั้งการเรียนรู้วัฒนธรรมของชาวบ้าน ทั้ง 2 ประเทศ

1.2 วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อศึกษาความแตกต่างของเพลงเกี่ยวข้าวของเกาหลีและเพลงเกี่ยวข้าวของไทย
- 2.2 เพื่อศึกษาประเพณีวัฒนธรรมผ่านบทเพลงเกี่ยวข้าว

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 3.1 ได้ทราบความแตกต่างของเพลงเกี่ยวข้าวของเกาหลีและเพลงเกี่ยวข้าวของไทย
- 3.2 เกิดองค์ความรู้ด้านประเพณีวัฒนธรรมในเพลงเกี่ยวข้าวเกาหลีและเพลงเกี่ยวข้าวไทย

1.4 ขอบเขตการศึกษา

ค้นคว้าและเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเพลงเกี่ยวข้าวเกาหลี ทางภาคกลางชายฝั่งทางตะวันตกเฉียงใต้ ที่ราบลุ่มทางตะวันตกเฉียงใต้ ชายฝั่งทางตะวันออกเฉียงใต้ และชายฝั่งทางตะวันออกเฉียงกลางของประเทศเกาหลีใต้ และศึกษาเพลงเกี่ยวข้าวไทยในภาคกลาง

1.5 วิธีการศึกษา

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีวิธีการศึกษาดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ศึกษาค้นคว้าและเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยจากหนังสือ เอกสาร และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ทั้งภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาเกาหลี
2. ศึกษาและวิเคราะห์ผ่านคลิปรายการโทรทัศน์ ทั้งรายการโทรทัศน์ของประเทศไทยและรายการโทรทัศน์ของประเทศเกาหลี
3. ศึกษาและวิเคราะห์ผ่านงานแสดงเพลงเกี่ยวข้าวทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์
4. สัมภาษณ์ข้อมูล
5. สรุปผลการวิจัยและนำเสนอข้อมูล

1.6 นิยามศัพท์

เพลงเกี่ยวข้าว หมายถึง เป็นเพลงร้องเวลาเกี่ยวข้าว นิยมร้องในเวลาลงแขกเกี่ยวข้าวหรือเสร็จจากการทำงาน

ลงแขก หมายถึง การร่วมแรงเพื่อนบ้านมาช่วยกันทำงาน เช่น การเกี่ยวข้าว

ประเพณี หมายถึง สิ่งที่เกี่ยวข้องปฏิบัติสืบต่อกันมาจนเป็นแบบแผน ขนบธรรมเนียมหรือจารีตประเพณีและเป็นที่ยอมรับของส่วนร่วม

วัฒนธรรม หมายถึง สิ่งที่ทำความเจริญงอกงามให้แก่หมู่คณะ สร้างขึ้นมาเพื่อใช้ในการดำรงชีวิตร่วมกันในสังคม

นงอ๊ก (농악) หมายถึง ดนตรีของชาวนา หรือเพลงเกี่ยวข้าวของเกาหลี โดยจะแสดงในช่วงเทศกาลหรือตอนที่ทำงานร่วมกันในหมู่บ้าน

บทที่ 2

แนวความคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาทำวิจัยเรื่องความแตกต่างระหว่างเพลงเกี่ยวข้าวเกาหลีและเพลงเกี่ยวข้าวไทย ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย เพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการวิจัย โดยได้แบ่งประเด็นในการศึกษา ดังนี้

2.1 แนวความคิดทางดนตรี

2.1.1 แนวความคิดเกี่ยวกับเพลงพื้นบ้าน

อุไรรัตน์ ยามาเรียง (2550) ได้นิยามเพลงพื้นบ้านไว้ว่า เพลงพื้นบ้านเป็นบทเพลงที่ชาวบ้านแต่ละท้องถิ่นได้ประดิษฐ์เนื้อร้องและทำนองขึ้นมาตามความนิยมของคนในท้องถิ่น และคนในท้องถิ่นได้ยอมรับว่าเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นตน เพลงพื้นบ้านจึงเป็นเพลงที่ไม่ทราบแน่ชัดว่าใครเป็นผู้แต่ง และเกิดขึ้นเมื่อใด แต่เป็นบทเพลงที่นิยมร้องสืบทอดต่อกันมานาน โดยการท่องจำปากต่อปากมาหลายชั่วอายุคน มีท่วงทำนองที่เรียบง่าย ใช้ภาษาตรงไปตรงมา และไม่จำเป็นต้องมีเครื่องดนตรี ประกอบบทเพลงพื้นบ้านมักเกิดจากอารมณ์ความรู้สึกการใช้ปฏิภาณไหวพริบ ซึ่งได้สะท้อนให้เห็นสภาพชีวิตความเป็นอยู่ วัฒนธรรม ความเชื่อของท้องถิ่นนั้นๆ เพลงพื้นบ้านจะให้ความสนุกสนานรื่นเริงบันเทิง เพื่อผ่อนคลายความตึงเครียดให้หายเหนื่อยจากการทำงาน

ยะพา เจะนิ, ตายูติน อุสมาน และวังฮารงค์ บินอิสเรส (2557: 8) กล่าวว่า เพลงพื้นบ้านเกิดจากนิสัยชอบบทกลอนหรือที่เรียกว่า “ความเป็นเจ้าบทเจ้ากลอน” ของคนไทยในท้องถิ่นต่าง ๆ ที่เรียงร้อยถ้อยคำ สัมผัสคล้องจอง และประดิษฐ์ทำนองเนื้อร้องที่ร้องง่ายแล้วนำมาร้องเล่นในยามว่างระหว่างทำงานร่วมกัน หรือหลังเสร็จจากการทำงาน เช่น ลงแขกเกี่ยวข้าว นวดข้าว เพื่อผ่อนคลายให้ความเหน็ดเหนื่อยหายจากการทำงาน หรือเพื่อความสนุกสนาน ความสามัคคีและความรื่นรมย์ในชุมชนที่ตนเองอาศัยอยู่

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่า เพลงพื้นบ้านเป็นเพลงที่ชาวบ้านแต่ละท้องถิ่นแต่งขึ้น แต่ไม่ได้บอกชัดเจนว่า ผู้ใดเป็นคนแต่ง เป็นเพลงที่สืบทอดต่อกันมาโดยปากต่อปาก ใช้ภาษาง่ายๆ มีสัมผัส ไม่จำเป็นต้องมีเครื่องดนตรี ร้องกันในยามว่างระหว่างทำงานหรือหลังเลิกงานเพื่อความสนุกสนานและผ่อนคลายจากความเหน็ดเหนื่อย และสะท้อนถึงวิถีชีวิต วัฒนธรรมของคนในชุมชน

2.1.2 แนวความคิดเกี่ยวกับเครื่องดนตรี

ดนตรีนั้นเกิดจากธรรมชาติ เช่น เสียงลมพัด น้ำตก นกร้อง ต้นไม้เสียดสีกัน สิ่งเหล่านี้เป็นเสียงธรรมชาติซึ่งมนุษย์ได้นำเสียงต่าง ๆ เหล่านี้มาพัฒนาให้เป็นเครื่องดนตรี ดนตรีเกิดขึ้นเมื่อใดนั้น ไม่มีผู้ยืนยันได้อย่างแน่นอน (ประภากร พันธุ์ทอง, 2559: ออนไลน์)

เครื่องดนตรี คือ อุปกรณ์ที่สร้างขึ้นมา หรือปรับจากอุปกรณ์อื่น ๆ เพื่อใช้งานสำหรับการผลิตเสียงดนตรี หรือสร้างเสียงสำหรับใช้ประกอบในการร้องรำทำเพลง (ต้นกล้า อาราดิน, 2552: ออนไลน์)

เครื่องดนตรีเกาหลี ได้รับอิทธิพลมาจากจีนและญี่ปุ่น ซึ่งได้มีปฏิสัมพันธ์มาตั้งแต่โบราณ ทำให้มีการรับและนำมาพัฒนาปรับปรุง สามารถพบเห็นเครื่องดนตรีจำนวนมากที่มีลักษณะคล้ายกัน แต่จะมีรายละเอียดที่แตกต่างกันออกไป ในอดีต การแบ่งหมวดหมู่เครื่องดนตรีเกาหลี อาศัยวิธีการแบ่งอยู่ 2 ระบบ คือ ระบบจีนและระบบเกาหลี ในปัจจุบันนักดนตรีวิทยาของเกาหลีเอง นิยมแบ่งหมวดหมู่ของเครื่องดนตรีโดยอาศัยการผสมผสานกันระหว่างระบบของ Hornbostel – Sachs และระบบของจีน ซึ่งมีศักยภาพในการแยกแยะถึงหลักวิธีการเกิดของเสียงและวัสดุที่ทำให้เกิดเสียงได้อย่างละเอียด (เฉลิมศักดิ์ พิกุลศรี, 2540: 15)

ดนตรีไทย เป็นศิลปะแขนงหนึ่งของไทย ได้รับอิทธิพลมาจากประเทศต่าง ๆ เช่น อินเดีย, จีน อินโดนีเซีย และอื่น ๆ เครื่องดนตรีมี 4 ประเภท ดีด สี ตี เป่า ลักษณะเด่นของเครื่องดนตรีภาคกลางคือ วงปี่พาทย์ของภาคกลางจะมีการพัฒนาในลักษณะผสมผสานกับดนตรีหลวง โดยมีการพัฒนาจากดนตรีปี่และกลองเป็นหลักมาเป็นระนาดและฆ้องวงพร้อมทั้งเพิ่มเครื่องดนตรีมากขึ้นจนเป็นวงดนตรีที่มีขนาดใหญ่ รวมทั้งยังมีการขับร้องที่คล้ายคลึงกับปี่พาทย์ของหลวง ซึ่งเป็นผลมาจากการถ่ายโยงทางวัฒนธรรมระหว่างวัฒนธรรมราชสำนักและหลวง (ชนดล ภาชี, 2559: ออนไลน์)

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่า เครื่องดนตรีเกาหลีได้รับอิทธิพลจากประเทศจีนและญี่ปุ่นแล้ว นำมาพัฒนา ส่วนเครื่องดนตรีไทยก็ได้รับอิทธิพลมาจากประเทศอื่นเช่นเดียวกัน เครื่องดนตรีของแต่ละประเทศ แม้จะได้รับอิทธิพลทางวัฒนธรรมจากประเทศอื่น แต่ก็มีกลไกการนำมาปรับปรุงพัฒนาจนกลายเป็นเอกลักษณ์ของตน

2.2 แนวคิดทางประเพณีวัฒนธรรม

2.2.1 ความหมายของประเพณีและวัฒนธรรม

ประเพณี หมายถึง แบบความคิด ความเชื่อ การกระทำ ค่านิยม ทศนคติ ศีลธรรม จารีต ระเบียบแบบแผนที่กระทำในโอกาสต่าง ๆ ลักษณะสำคัญของประเพณี คือ สิ่งที่ปฏิบัติเชื่อถือมานานจนกลายเป็นแบบอย่างความคิดหรือการกระทำที่ได้สืบทอดกันมาและยังมีอิทธิพลอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งเป็นที่ยอมรับของส่วนรวม สิ่งใดเมื่อประพฤติกันอยู่บ่อย ๆ จนเป็นความเคยชินก็เกิดเป็นนิสัยขึ้นมา ความประพฤติเหมือน ๆ กันเป็นส่วนใหญ่ในหมู่คณะ เรียกว่า ประเพณีหรือนิสัยสังคม หรืออาจกล่าวได้ว่าประเพณีคือความประพฤติของคนส่วนรวมที่ถือกันเป็นธรรมเนียม หรือเป็นระเบียบแบบแผน และสืบทอดกันมาจนเป็นพิมพ์เดียวกัน และยังคงอยู่ได้เพราะมีสิ่งใหม่เข้ามาช่วยเสริมสร้างสิ่งเก่าอยู่เสมอและกลมกลืนเข้ากันได้จึงทำให้ประเพณีเดิมยังคงอยู่ต่อไปได้ (คณัย ไชยโยธา, 2546: 17)

พระยาอนุมานราชชน (2515: 6) ได้กล่าวถึงวัฒนธรรมว่า วัฒนธรรมเป็นเรื่องเกี่ยวกับพฤติกรรม วาจาท่าทาง กิจกรรม และผลิตผลของกิจกรรมที่มนุษย์ในสังคมผลิตหรือปรับปรุงขึ้นจากธรรมชาติ

อารง สุทธาศาสน์ (2519: 132-133) กล่าวว่า วัฒนธรรมในความหมายโดยทั่วไป คือ แนวทางการดำรงชีวิตของสังคม หรือของกลุ่มแต่ละกลุ่มที่สืบทอดจากรุ่นหนึ่งไปอีกรุ่นหนึ่งอย่างไม่ขาดสาย วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่แต่ละสังคมถือว่าเป็นสิ่งที่ดีงาม เป็นแบบฉบับของชีวิต ซึ่งคนส่วนมากหวงแหนและปกป้องรักษา

ตำรา ฐานติ (2520: 30) ได้กล่าวถึงความหมายของวัฒนธรรมว่า ทุกสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นมาเพื่อใช้ในการดำรงชีวิตร่วมกันในสังคม เป็นสิ่งที่คนส่วนใหญ่ในสังคมนั้นยอมรับนับถือและปฏิบัติตาม รวมทั้งเก็บสะสมและถ่ายทอดวิธีการประพฤติปฏิบัติกันต่อไปยังลูกหลานด้วย

ระวีวรรณ ชุ่มพุกข์ (2528: 7) กล่าวว่า วัฒนธรรม เป็นชื่อรวมสำหรับแบบอย่างของพฤติกรรมทั้งหลายที่ได้มาทางสังคมและที่ถ่ายทอดกันไปทางสังคมโดยอาศัยสัญลักษณ์ วัฒนธรรมจึงเป็นชื่อสำหรับสัมฤทธิ์ผลที่เด่นชัดทั้งหมดของกลุ่มมนุษย์ รวมถึงทั้งหลายเหล่านี้ เช่น ภาษา การกระทำ เครื่องมือ อุตสาหกรรม ศิลปะ วิทยาศาสตร์ กฎหมาย ศีลธรรมและศาสนา รวมถึงอุปกรณ์ที่เป็นวัตถุ หรือสิ่งประดิษฐ์ ซึ่งแสดงรูปแบบแห่งสัมฤทธิ์ผลทางวัฒนธรรม และทำให้ลักษณะวัฒนธรรมทางปัญญาสามารถยังผลเป็นประโยชน์ใช้สอยได้ เช่น อาคาร เครื่องมือ เครื่องจักรกล เครื่องมือสื่อสาร ศิลปวัตถุ ฯลฯ

สุพัตรา สุภาพ (2525: 129) กล่าวว่า วัฒนธรรมมีความหมายครอบคลุมถึงทุกสิ่งทุกอย่างอันเป็นแบบแผนในความคิด และการกระทำที่แสดงออกถึงวิถีชีวิตของมนุษย์ในสังคมของกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งหรือสังคมใดสังคมหนึ่ง อานนท์ อาภาภิรม (2525: 90) กล่าวว่า วัฒนธรรม หมายถึง วิธีการดำเนินชีวิต กระบวนการแห่งพฤติกรรม และบรรดาผลงานทั้งหมดที่มนุษย์ได้สร้างสรรค์ขึ้น ตลอดจนความคิด ความเชื่อ และความรู้ เป็นต้น

ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2546: 1058) ได้นิยามคำว่า วัฒนธรรม หมายถึง สิ่งที่ทำให้ความเจริญงอกงามให้แก่หมู่คณะ

จากข้อความข้างต้น สรุปได้ว่า ประเพณี หมายถึง แบบความคิด ความเชื่อ การกระทำ ค่านิยม ทศนคติ ศีลธรรม จารีต ระเบียบแบบแผนที่กระทำในโอกาสต่าง ๆ โดยเป็นสิ่งที่ปฏิบัติมานานจนกลายเป็นธรรมเนียมของคนในสังคม ส่วนวัฒนธรรม หมายถึง การกระทำหรือสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น คนในสังคมถือว่าเป็นสิ่งที่ดีงาม มีการถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่น ประเพณีวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่คนในสังคมปฏิบัติ ยึดถือเพื่อใช้ในการดำรงชีวิตร่วมกัน มีการถ่ายทอดจากรุ่นหนึ่งสู่อีกหนึ่งมาตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบัน

2.2.2 ประเภทของวัฒนธรรม

ณรงค์ เสียงประชา (2524: 23) ได้กล่าวว่า วัฒนธรรมมี 2 ประเภท คือ ประการแรก วัฒนธรรมที่เป็นวัตถุ ได้แก่ สิ่งประดิษฐ์และเทคโนโลยีต่าง ๆ เช่น เครื่องใช้ในครัวเรือน อาคาร บ้านเรือน ยานพาหนะ ฯลฯ ประการที่สอง ได้แก่ วัฒนธรรมที่ไม่ใช่วัตถุ หมายถึง แบบแผนในการดำเนินชีวิต ความคิด ความเชื่อ ภาษา ศีลธรรม วิธีการกระทำ ฯลฯ

ส่วนประดิษฐ์ มัชฌิมา (2522: 13) ได้แบ่งวัฒนธรรมออกเป็น 3 ประเภท คือ วัฒนธรรมทางความคิด หรือความเชื่อถือ หมายถึง วัฒนธรรมที่เกี่ยวกับความคิดเห็น ความเชื่อถือ หรือความรู้สึกนึกคิดของสังคม ซึ่งอาจจะถูกหรือผิดก็ได้ เช่น ความจริงทางวิทยาศาสตร์ ความเชื่อทางศาสนา นิยายโบราณวรรณคดี การเชื่อโชคลาง ภาษิต ฯลฯ วัฒนธรรมทางระเบียบประเพณี คือ ระเบียบแบบแผนหรือประเพณีที่บุคคลในสังคมยึดถือและปฏิบัติร่วมกัน เช่น ระเบียบประเพณี จารีต กฎหมาย ฯลฯ วัฒนธรรมทางวัตถุ หมายถึง สิ่งของหรือเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่มนุษย์คิดประดิษฐ์ มีหรือครอบครองเพื่อประโยชน์ของสังคม

ส่วนอมา พงศาพิชญ์ (2547: 25-31) ได้แบ่งวัฒนธรรมออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. วัฒนธรรมในลักษณะขนบธรรมเนียมประเพณีและความเชื่อ ขนบธรรมเนียม ประเพณี คือ ข้อตกลงอย่างไม่เป็นทางการร่วมกันของสมาชิกในสังคม ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ควรปฏิบัติและไม่ควรปฏิบัติ ทั้งในระดับบุคคลและระดับสังคม ซึ่งเป็นสิ่งที่คนรุ่นหลังเรียนรู้และสืบทอดมาจากคนรุ่นก่อน เช่น การถอดรองเท้าก่อนเข้าบ้าน การแสดงความเคารพต่อผู้อาวุโสกว่า ส่วนความเชื่อ หมายถึง ความเชื่อทางศาสนา หรือความเชื่อในสิ่งที่มีอำนาจเหนือมนุษย์ เช่น สิ่งศักดิ์สิทธิ์ต่าง ๆ ภูตผีปีศาจ เป็นต้น ซึ่งความเชื่อดังกล่าวมีความสำคัญมากต่อวัฒนธรรม เพราะเป็นสิ่งที่กำหนดขนบธรรมเนียมประเพณีและพฤติกรรมของสมาชิกในสังคม

2. วัฒนธรรมในลักษณะสิ่งประดิษฐ์และสถาปัตยกรรม ทั้งวัฒนธรรมที่ต้นพบสมัยก่อนประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่เป็นวัตถุต่าง ๆ

ตามพระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ.2485 แบ่งได้ 4 ประเภท (luntomandstar, 2558: ออนไลน์)

1. คติธรรม คือ วัฒนธรรมที่เกี่ยวกับหลักในการดำเนินชีวิต ส่วนใหญ่เป็นเรื่องของจิตใจซึ่งได้เรียนรู้จากศาสนา เป็นวัฒนธรรมทางด้านศีลธรรม เป็นจารีตประเพณีซึ่งถือเป็นหลักของการดำเนินชีวิต ส่วนใหญ่ได้รับอิทธิพลจากพุทธศาสนาซึ่งสอนในเรื่องของกรรม โดยสอนให้เชื่อในเหตุและผลความเป็นไปในธรรมชาติมากกว่าความศรัทธา

2. เนติธรรม คือ วัฒนธรรมทางกฎหมาย รวมทั้งระเบียบประเพณีที่ยอมรับนับถือกันว่ามีความสำคัญ ป็นวัฒนธรรมทางด้านกฎหมาย หรือขนบธรรมเนียมประเพณีที่มีความสำคัญเสมอด้วยกฎหมายหรือการกระทำบางอย่างที่ไม่มีกฎหมายห้ามไว้ แต่ถ้าใครทำเข้าก็เป็นที่ยึดถือของสังคม เช่น พ่อแม่มีหน้าที่เลี้ยงดูบุตรถ้าพ่อแม่เพิกเฉยละทิ้งหน้าที่ ก็จะถูกกฎหมายลงโทษ แต่เมื่อลูกโตขึ้นไม่เลี้ยงดูพ่อแม่ ไม่ถือว่าผิดกฎหมาย บ้านเมืองจะลงโทษไม่ได้ แต่จะเป็นที่ครหานินทาของสังคม ทั้งนี้ เพราะพุทธศาสนาสอนในเรื่องของความกตัญญูต่อบุพการี

3. สหธรรม คือ วัฒนธรรมทางสังคมที่เกี่ยวกับหลักการปฏิบัติทางสังคม เช่น มารยาทในงานสังคมต่าง ๆ

4. วัตถุธรรม คือ วัฒนธรรมทางวัตถุ ที่สามารถจับต้องได้สัมผัสได้ เช่น บ้านเรือน อาหาร เครื่องแต่งกาย เครื่องมือ เครื่องใช้ และเครื่องอำนวยความสะดวก เป็นต้น

จากข้างต้นสรุปได้ว่า วัฒนธรรมอาจแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ วัฒนธรรมที่เป็นรูปธรรมจับต้องได้ เป็นวัตถุหรือสิ่งที่มีมนุษย์ประดิษฐ์คิดค้นขึ้น เช่น สถาปัตยกรรมต่าง ๆ อาคารบ้านเรือน ยานพาหนะ เป็นต้น และวัฒนธรรมที่เป็นนามธรรม เช่น ความคิด ความเชื่อ จารีต ประเพณี ภาษา ศีลธรรม กฎหมาย เป็นต้น

2.3 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงความเท่าเทียมทางเพศสตรีและครอบครัว ประเทศเกาหลีใต้ (2558) ได้เขียนหนังสือ “คู่มือการใช้ชีวิตในประเทศเกาหลี” เสนอเนื้อหาเรื่องมรดกโลกซึ่งได้รับเลือกจากองค์กรยูเนสโกว่า นางอ๊กเป็นศิลปะพื้นบ้านที่ชาวบ้านจะมาร่วมกันเพื่อขอให้ผู้คนในหมู่บ้านมีความสามัคคีและความเป็นอยู่ที่ดีโดยจะเป็นการเล่นบทเพลงพื้นบ้านของเกาหลีโดยใช้เกวงการี (ฆ้องเล็ก), จิง (ฆ้อง), จังกู (กลองรูปร่างแบนนาฬิกาทราย), บุก (กลอง), โซโก (กลองเล็ก) และเครื่องดนตรีอีกมากมายมาเล่นประกอบพร้อมไปกับการเต้นรำทำเพลง บทเพลงการเกษตรนี้ได้กลายเป็นสิ่งที่ช่วยพัฒนาวัฒนธรรมต่าง ๆ ตลอดมา ซึ่งครอบคลุมศิลปะในหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นดนตรีการเต้นรำ การแสดงละคร ศิลปะและวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ไม่เหมือนใคร นอกจากนี้ นางอ๊กได้ถูกลงทะเบียนให้เป็นมรดกทางวัฒนธรรมโลกโดย UNESCO ในปี 2557

วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี (2561) ได้เขียนบทความเรื่อง “เพลงเกี่ยวข้าว” ไว้ว่า เพลงเกี่ยวข้าวเป็นเพลงร้องแก้กันเวลาเกี่ยวข้าว เป็นเพลงพื้นบ้านทางภาคกลางของประเทศไทย นิยมร้องในเวลาลงแขกเกี่ยวข้าวหรือเสร็จจากการทำงาน เพื่อความสนุกสนาน ผ่อนคลาย หลังเหนื่อยล้าจากการทำงาน มักร้องเนื้อหาเกี่ยวกับการทำนาและการเกี่ยวพาราสี ไม่มีดนตรีประกอบ ใช้เพียงการตบมือแทนจังหวะ โดยมี 2 ทำนองคือ เพลงเกี่ยวข้าวแบบอยุธยา และเพลงเกี่ยวข้าวแบบสุพรรณ

2.3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ลักขณา ชุมพร (2555) ได้ศึกษา เพลงพื้นบ้านภาคกลาง : กรณีศึกษาบ้านสามโก้ ตำบลสามโก้ อำเภอสามโก้ จังหวัดอ่างทอง พบว่า สมัยก่อนอาชีพหลักของคนไทย คือ การทำนา ชาวนามักจะทำนาและเก็บเกี่ยวได้ในช่วงเดือน สิงหาคม-กันยายน ซึ่งชาวบ้านเรียกว่า “นาปี” โดยจะใช้แรงคนเก็บเกี่ยวให้เสร็จก่อนจะถึงฤดูน้ำหลาก โดยที่ไม่มีเครื่องทุ่นแรงอย่างในปัจจุบัน จึงเป็นที่มาของคำศัพท์ว่า “ลงแขก” หรือ “แขกอาสา” คือ การที่เจ้าของนาขอความร่วมมือจากเพื่อนบ้านให้ระดมกำลังกันมาช่วยเก็บเกี่ยวข้าว เพื่อให้ข้าวที่สุกเหลืองอร่ามเก็บเกี่ยวได้ทันเวลา โดยที่จะปักธงไว้ที่คันนาเพื่อให้รู้ว่าวันนี้มีการลงแขก และเมื่อมีผู้คนมารวมกันจึงมีการเล่นเพลงเกี่ยวข้าว ซึ่งการร้องเล่น

เพลงเกี่ยวข้าวก็เพื่อคลายความเหน็ดเหนื่อยจากการลงแขกเกี่ยวข้าว อาจจะร้องเล่นในระหว่างเกี่ยวข้าวได้หรือร้องเล่นในช่วงเวลาแดดร่มเมื่อดวงอาทิตย์ลับขอบฟ้า และที่สำคัญอีกประการหนึ่ง หนุ่มสาวที่มาร่วมลงแขกเกี่ยวข้าวในอดีตนั้นอาจจะอยู่คนละหมู่บ้านและได้มีโอกาสพบกัน ก็จะใช้เสียงเพลงเป็นสื่อในการเกี่ยวพาราสีอีกด้วยเช่นกัน

อัญชลี จันทาโก และวิศนี ศิลตระกูล (2558) ได้ทำการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อการอนุรักษ์ ส่งเสริม และสืบทอดการแสดงพื้นเมืองสุพรรณบุรี พบว่า การแสดงพื้นเมืองสุพรรณบุรีเกิดจากวิถีการดำเนินชีวิต การทำนา เกี่ยวข้าว การค้าขายทางเรือ รวมทั้งการไปวัดทำบุญ ซึ่งเป็นการแสดงที่เกิดจากภูมิปัญญาอันทรงคุณค่าของชุมชนจนเป็นเอกลักษณ์ของคนสุพรรณบุรีที่น่าชื่นชมและสมควรรักษาไว้สืบต่อไป การแสดงพื้นเมืองสุพรรณบุรีนี้เป็นเช่นเดียวกับการแสดงพื้นเมืองในจังหวัดอื่น ๆ ซึ่งมีการร้อง การแสดงต่าง ๆ เกิดขึ้นในระหว่างการดำเนินชีวิต การทำงาน เกิดการสังสรรค์ การถ่ายทอดภูมิปัญญาสืบทอดกันมา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาทำวิจัยเรื่องความแตกต่างระหว่างเพลงเกี่ยวข้าวเกาหลีและเพลงเกี่ยวข้าวไทย นั้น โดยภาพรวมของการกำหนดระเบียบวิธีการวิจัยหรือกระบวนการวิจัย (Methodology) ที่นำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดระเบียบวิธีการวิจัยหรือกระบวนการวิจัย (Methodology) โดยเป็นกระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) สำหรับการนำเสนอ นั้น ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบและขอบเขต ตลอดจนเหตุผลประการสำคัญของการนำระเบียบวิธีการวิจัยหรือกระบวนการวิจัย (Methodology) มาใช้ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ อันมีสาระสำคัญโดยสรุปดังต่อไปนี้

3.1 วิธีการวิจัย

สำหรับการกำหนดระเบียบวิธีการวิจัยหรือกระบวนการวิจัย (Methodology) ตามโครงการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดระเบียบวิธีการวิจัยหรือกระบวนการวิจัย (Methodology) โดยการใช้กระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) คือ กระบวนการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารหรือการวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) และการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยมีเหตุผลประการสำคัญของการนำวิธีการวิจัยหรือกระบวนการวิจัย (Methodology) ดังกล่าวข้างต้น มาใช้ในการดำเนินการกระบวนการวิจัย อันมีสาระสำคัญโดยสรุปดังต่อไปนี้

3.1.1 การวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research)

สำหรับการกำหนดระเบียบวิธีการวิจัยหรือกระบวนการวิจัย (Methodology) โดยการใช้กระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ด้วยกระบวนการวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) นั้น โดยเบื้องต้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการกระบวนการวิจัยตามระเบียบวิธีการ

วิจัยหรือกระบวนการวิจัย (Methodology) โดยการใช้กระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ด้วยกระบวนการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารหรือการวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) โดยการศึกษาแนวความคิด เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ เพลงพื้นบ้าน เครื่องดนตรีเกาหลีและเครื่องดนตรีไทย ประเพณีและวัฒนธรรมของประเทศเกาหลีใต้ และประเทศไทย

3.1.2 การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์

สำหรับการกำหนดระเบียบวิธีการวิจัยหรือกระบวนการวิจัย (Methodology) ด้วยการศึกษาระบุและวิเคราะห์ข้อมูลจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์นั้น ได้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับลักษณะ เพลงเกี่ยวข้าวไทย ลักษณะเพลงเกี่ยวข้าวเกาหลี ความสำคัญของเพลงเกี่ยวข้าว วิถีทัศน์การแสดง

3.2 เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ประกอบไปด้วย การวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการศึกษาและค้นคว้า จากเอกสารทางวิชาการ รวมทั้งค้นคว้าทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ การชมวิถีทัศน์การแสดงเพลงเกี่ยวข้าว เพื่อนำมาใช้ในการกระบวนการสร้างพื้นฐานขององค์ความรู้อย่างบูรณาการในทางวิชาการเกี่ยวกับเพลง เกี่ยวข้าวเกาหลีและเพลงเกี่ยวข้าวไทยโดยเบื้องต้น อันเป็นแนวทางประการสำคัญในการนำไปสู่การ สร้างเครื่องมือที่สามารถนำไปใช้ในกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลทางวิชาการที่มีประสิทธิภาพต่อไป

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

สำหรับกระบวนการหรือแนวทางในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่นำมาใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้กำหนดกระบวนการหรือแนวทางในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ กระบวนการหรือแนวทางในการ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการ และกระบวนการหรือแนวทางในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการรวบรวมข้อมูลจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ การเก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าว เป็นกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลตามแนวทางของกระบวนการ วิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) อันมีสาระสำคัญโดยสรุปดังต่อไปนี้

3.3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการ

สำหรับกระบวนการในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการนั้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการกระบวนการในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากทางสถาบันอุดมศึกษา เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในระดับทุติยภูมิ (Secondary Data)

3.3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์

สำหรับกระบวนการในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลนั้น ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมจากสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ ไม่ว่าจะเป็นแนวความคิดที่เกี่ยวข้อง ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและการชมวิดิทัศน์การแสดง

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยมีขั้นตอนลำดับในการวิเคราะห์ ดังนี้

3.4.1 ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมเชิงเอกสารและข้อมูลที่ได้จากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ การชมวิดิทัศน์การแสดง มาจัดลำดับความสำคัญและลักษณะของข้อมูล

3.4.2 นำข้อมูลที่จัดลำดับความสำคัญแล้วมาเปรียบเทียบกัน เพื่อให้ทราบถึงความคล้ายคลึงและความแตกต่างของข้อมูล

3.4.3 นำข้อมูลที่ได้จากการเปรียบเทียบ มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลและนำไปสู่การเชื่อมโยงข้อมูลเข้าด้วยกัน แสดงความสำคัญของข้อมูลได้ชัดเจนยิ่งขึ้น เพื่อสะดวกในการวิเคราะห์และเขียนรายงานข้อมูลที่ได้จากการศึกษา

ดังนั้น ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการศึกษาจากเอกสารต่าง ๆ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ จะถูกนำมาวิเคราะห์และประมวลผล ซึ่งจะออกมาในลักษณะของการพรรณานำไปสู่คำตอบในการศึกษาและสรุปตามหลักวิชาการประกอบการเขียนรายงาน เพื่อชี้ให้เห็นถึงความแตกต่างของเพลงเกี่ยวข้าวเกาหลีและเพลงเกี่ยวข้าวไทย

บทที่ 4

ผลการศึกษา

ในบทที่ 4 นี้จะกล่าวถึงความแตกต่างของเพลงเกี่ยวข้าวเกาหลีและเพลงเกี่ยวข้าวไทย เพลงเกี่ยวข้าวเป็นเพลงพื้นบ้านของแต่ละชุมชนที่มีการเพาะปลูกข้าวเป็นส่วนใหญ่ แสดงออกถึงประเพณีวัฒนธรรมของคนในพื้นที่ โดยในบทนี้จะศึกษาลักษณะของเพลงเกี่ยวข้าวเกาหลีและเพลงเกี่ยวข้าวไทย รวมถึงศึกษาวัฒนธรรมที่ส่งผ่านบทเพลงเกี่ยวข้าวเกาหลีและเพลงเกี่ยวข้าวไทย ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.1 ลักษณะของเพลงเกี่ยวข้าวเกาหลี

สมัยก่อน เกาหลีเป็นสังคมเกษตรกรรม มีการเพาะปลูกข้าวและทำการเกษตรอื่น ๆ จึงมีการแสดงที่ใช้ในการทำเกษตร โดยเพลงเกี่ยวข้าวเกาหลี เป็นพิธีกรรมของชุมชน มีหลายจุดประสงค์ด้วยกัน คือ ให้คนในหมู่บ้านมีความสามัคคีและมีความเป็นอยู่ที่ดี เป็นการขอพรเกี่ยวกับการเก็บเกี่ยวที่อุดมสมบูรณ์ในช่วงฤดูใบไม้ผลิ การเฉลิมฉลองการเก็บเกี่ยวในฤดูใบไม้ร่วง เป็นการปกป้องชาวบ้านจากพลังของปีศาจหรือสิ่งชั่วร้าย รวมถึงโรคภัยต่าง ๆ อีกทั้งเพื่อให้ธรรมชาติและพืชผลมีอย่างอุดมสมบูรณ์ และยังเป็นการระดมทุนสำหรับโครงการของชุมชน นอกจากนี้ได้ถูกลงทะเบียนเป็นมรดกทางวัฒนธรรมโลกโดยองค์การยูเนสโก (UNESCO) ในปี 2557 อีกด้วย

ภาพที่ 4 การเกี่ยวข้าวที่เกาหลี

ที่มา: <http://m.blog.daum.net/dongloco/8475239>

การแสดงเพลงเกี่ยวข้าวเกาหลีมีการใช้เครื่องดนตรีหลากหลายชนิดด้วยกัน คือ แกว่งกวารี (뿡파리) จิง (징) กลองจังกู (장구) กลองจอลโก (절고) กลองโซโก (소고) บุก (북) ปี่แทพยองโซ (태평소) และเครื่องดนตรีบางชนิดที่ถูกนำมาใช้นั้นมีความหมายดังต่อไปนี้

แกว่งกวารี	หมายถึง ฟ้าแลบ ฟ้าร้อง
บุก	หมายถึง พื้นดินและท้องฟ้า
กลองจังกู	หมายถึง ฝน
จิง	หมายถึง ลม

ภาพที่ 5 แกว่งควารี

ที่มา: http://m.blog.daum.net/elnoya/4?tp_nil_a=2

ภาพที่ 6 จิง

ที่มา: <http://itempage3.auction.co.kr/DetailView.aspx?itemno=A104435379>

ภาพที่ 7 กลองจิ้งกู

ที่มา: http://m.blog.daum.net/elnoya/4?tp_nil_a=2

ภาพที่ 8 กลองจอลโก

ที่มา:

[https://m.blog.naver.com/PostView.nhn?blogId=jjhyaho&logNo=90110778697&proxyR
eferer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F](https://m.blog.naver.com/PostView.nhn?blogId=jjhyaho&logNo=90110778697&proxyReferer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F)

ภาพที่ 9 กลองโซโก

ที่มา: <https://www.instiz.net/name/12541836>

ภาพที่ 10 บุค

ที่มา: http://m.blog.daum.net/elnoya/4?tp_nil_a=2

ภาพที่ 11 ปี่แทพยองโซ

ที่มา:

<https://m.blog.naver.com/PostView.nhn?blogId=urisoripark&logNo=220576320013&proxyReferer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F>

เพลงเกี่ยวข้าวของเกาหลีสามารถแบ่งประเภทได้ ดังนี้

4.1.1 ชินจูซัมซอนโพงงอ๊ก (진주삼천포농악)

เป็นกลุ่มวงดนตรีพื้นบ้านในเมืองชินจู (진주시) จังหวัดคยองซังใต้ (경상남도) ถูกกำหนดให้เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมแห่งชาติที่ไม่มีตัวตน เมื่อวันที่ 1 ธันวาคม พ.ศ. 2528

1. ผู้แสดง

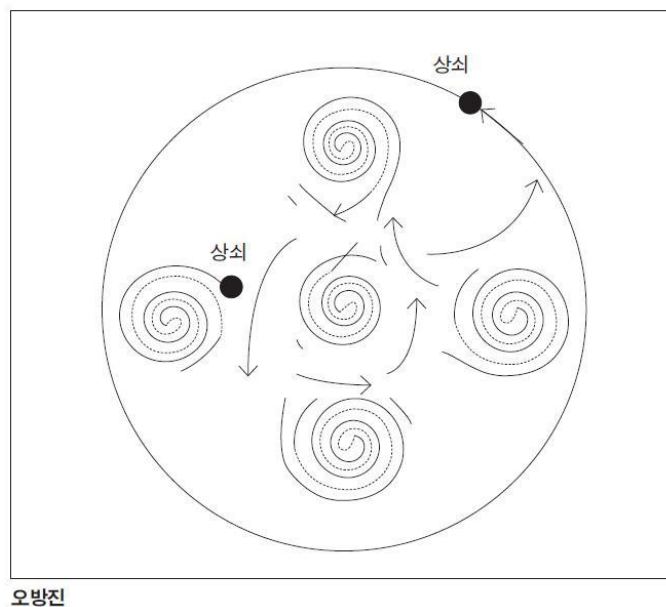
ประกอบด้วย ผู้ถือธง 1 คน ผู้นำ 2 คน นักแสดงเล่นละครใบ้ ซึ่งเป็นตัวตลกและชนชั้นสูงกับผู้ติดตาม และตามด้วยนักดนตรี คือ คนเล่นทรมเป็ต 2 คน คนเป่าปี่แทพยองโซ 4 คน คนตีแกวงวารี่ 3 คน คนตีจิง 3 คน คนตีกลองจอลโก 4 คน คนตีกลองจังกู และเด็ก 9 ถึง 12 คน

2. การแต่งกาย

ทุกคนจะแต่งตัวด้วยเสื้อคลุมและกางเกงสีขาว โดยผูกด้วยสายคาด 3 สีที่ใหญ่และเอว คนตีแกว่งกวารีและคนตีจิงจะสวมหมวกผ้าขนสัตว์และติดขนนกบนหมวก คนตีกลองจอลโก กลองจังกู และกลองโซโก มีธงกระดาษยาวติดบนหมวกผ้าขนสัตว์

3. การแสดง ประกอบด้วย 12 ส่วน ดังนี้

1) โอบังจิน (오방진) เดินขดม้วนและคลายจากการขดแบบหอยทาก

ภาพที่ 12 ผังโอบังจิน

ที่มา: <http://folkency.nfm.go.kr/kr/topic/detail/6548>

2) ออลลิมกุก (얼림굿) ผู้เล่นทั้งหมดจะโค้งคำนับให้ผู้ชม

3) ท็อทแบกกีบ็อบโกโนริม (뎃배기 뽕고 노름) ผู้นำจะตีแกว่งกวารี โดยเล่นจังหวะที่อทแบกกีไปเรื่อย ๆ ในระหว่างการพักเต้นในวง หลังจากนั้น จะเปลี่ยนเป็นจังหวะที่เร็วขึ้น ในขณะที่คนอื่น ๆ จะหมุนรอบเขาเป็นวงกลม และสุดท้ายคนตีกลองโซโกจะกระโดดเวียนรอบวง

- 4) กิลกุนัก (길군악) หรือ การเดินขบวนพาเหรด
- 5) ยองซาน ทาตือแรกี (영산 다드래기) คนตีกลองโซโกจะเดินเป็นตัว Z ในจังหวะที่รวดเร็ว ในขณะที่เดียวกันก็จะหมุนธงกระดาษบนหัวไปด้วย
- 6) มือทบ็อบโก โนรัม (멋법고 노름) คือ การแสดงกายกรรม
- 7) ทิงมาจีกุก (등맞이굿) คนตีแวงกวารีจะเต้นในจังหวะช้า แล้ววางห้องบนพื้น จับคู่กันแล้วถือค้อนและยกอีกคนขึ้น 2 ครั้ง
- 8) พุงนยูกุก (풍류굿) หรือการเดินหมุนตามเข็มนาฬิกาไปรอบ ๆ
- 9) โฮโฮกุก (호호굿) หรือการเดินหมุนทวนเข็มนาฬิกาในขณะที่เล่นเครื่องดนตรี และผู้นำจะร้องว่า “โฮโฮ”
- 10) แกอิน ยองซาน โนรี (개인 영산 놀이) เป็นการแสดงเดี่ยวของนักดนตรี
- 11) บยอลกุก โนรี (별굿놀이) การเล่นเครื่องดนตรีในจังหวะเร็ว จนกว่าผู้นำจะให้สัญญาณหยุด และจากนั้นจะร้องเพลง ส่วนคนอื่น ๆ จะร้องประสานเสียง
- 12.) พัลจิน แฮมุจินกุก (팔진 해무진굿) เป็นการเปลี่ยนจังหวะเพลงกับการร้องประสานเสียง ผู้แสดงที่เดินเป็นวงกลมตามเข็มนาฬิกาจะหยุดเพื่อโค้งให้ผู้ชม

(Cultural Properties Administration, 2000. pp. 23-24)

ภาพที่ 13 ชินจูซัมซอนโพนงอัก

ที่มา: http://m.knnews.co.kr/mView.php?idxno=1241420&gubun=강지현#_enliple

4.1.2 พย็องแท็กนงอัก (뿔택농악)

พย็องแท็กนงอักเป็นสัญลักษณ์ของทางภาคกลาง เป็นการแสดงเพื่อสวดอ้อนวอนหรือภาวนา ในฤดูเก็บเกี่ยว เพื่อเรียกรายเงินเก็บเป็นกองทุน และเพื่อสร้างความสนุกสนานในโอกาสพิเศษ

1. ผู้แสดง

ประกอบด้วย ผู้แสดงละครใบ้ในบทคนชนชั้นสูงและเกษตรกร นักเต้นเด็ก ผู้ถือธงที่เขียนเป็นภาษาจีนว่า ‘การเกษตรเป็นสิ่งสำคัญของโลก และนักดนตรี คือ คนเป่าปี่แทพยองโซ คนตีแกวงวารี่ คนตีจิง คนตีกลองจอลโก กลองจังกู และกลองโซโก

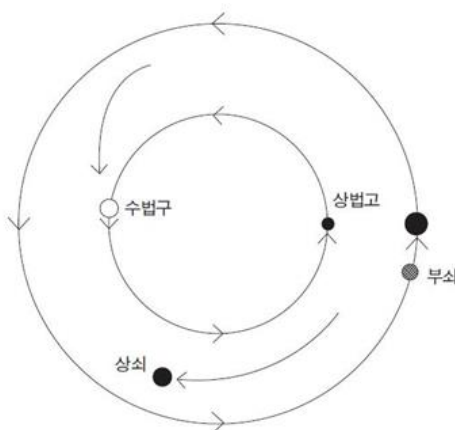
2. การแต่งกาย

คนตีแกวงวารี่ กลองจังกูและกลองโซโกจะสวมหมวก ขณะที่คนเป่าปี่แทพยองโซ คนตีจิง และกลองจอลโก สวมหมวกผ้าคลุมศีรษะหรือหมวกทหาร

3. การแสดง ประกอบด้วย 13 ส่วน คือ

1) อินซากุท (인사굿) หรือ การโหมโรง ผู้แสดงจะเดินเป็นวงกลมก่อนแล้วโค้งคำนับผู้ชม

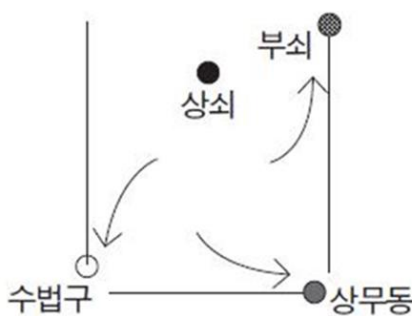
2) ทลิมบ็อบโก (돌림법고) คนตีกลองโซโกจะเวียนเป็นวงกลมด้วยการกระโดดแล้วแสดงการรำกลอง

ภาพที่ 14 ผังทลิมบ็อบโก

ที่มา: <http://folkency.nfm.go.kr/kr/topic/detail/6548>

3) ทังชั้นบอลลิ้ม (당산벌림) หรือการเดินทางเป็นสี่เหลี่ยมแบบตัว C ตามเข็มนาฬิกา ขณะทีผู้นำจะแสดงอยู่ตรงกลาง

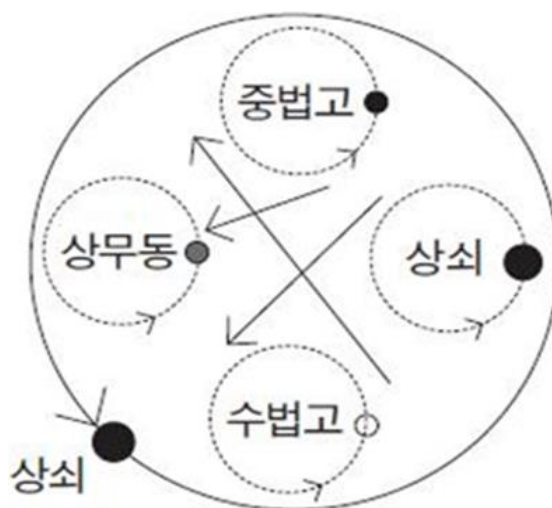

ภาพที่ 15 ผังทังชั้นบอลลิ้ม

ที่มา: <http://folkency.nfm.go.kr/kr/topic/detail/6548>

4) โอบังจิน (오방진) เดินขดเป็นวงและคลายจากการขดแบบหอยทาก

5) ซาทงแบกี (사동백이) ผู้แสดงทั้งหมดจะเดินวนเป็นวงกลมตามเข็มนาฬิกา แล้วแบ่งเป็น 4 กลุ่ม ซึ่งแต่ละกลุ่มจะจัดเป็นวงกลม

ภาพที่ 16 ผังซาทงแบกี

ที่มา: <http://folkency.nfm.go.kr/kr/topic/detail/6548>

6) ทลิมจวาวูชีกี (돌림좌우치기) ผู้แสดงในวงกลมจะก้าวไปทางซ้าย ขวา ข้างหน้าและข้างหลังตามลำดับ ในขณะที่เดียวกันก็จะแกว่งแขนขวาไปด้วย

7) ฮับดงจวาวูชีกี (합동좌우치기) ผู้แสดงใน 4 แถวจะขยับ 3 ก้าวไปทางซ้าย ขวา ข้างหน้า และข้างหลังตามลำดับ

8) คาแซบอลลิม (가새벌림) ทั้งวงจะถูกแบ่งเป็น 2 ทีม หนึ่งทีมจะเวียนไปทางขวาเป็นวงกลมและอีกทีมหนึ่งจะเวียนไปทางซ้าย จากนั้นจะตั้งแถว 2 แถวแล้วเคลื่อนที่ไปข้างหน้าและข้างหลัง

9) ยอนพุงแด (연풍대) คนตีกลองโซโกจะกระโดดขาเดียวแล้วหมุนตัว คนตีฆ้องจะหมุนด้วยขาข้างหนึ่ง และผู้เล่นกลองจังกูจะทำทั้ง 2 แบบ

10) มุดงโนรี (무동놀이) หรือการเล่นกายกรรมโดยนักเต้นเด็ก

ภาพที่ 17 มุดงโนรี

ที่มา : http://www.ptlnews.kr/bbs/board.php?bo_table=news03&wr_id=1417

11) บอนาดल्लीกี (버나돌리기) หรือการหมุนจาน

ภาพที่ 18 บอนาดल्लीกี

ที่มา: <http://folkency.nfm.go.kr/kr/topic/detail/6496>

12) แซซังโนรี (채상놀이) คนตีแกว่งกวารีบางคนจะออกมาแสดงตรงกลาง และหมอนธงกระดาษที่อยู่บนหมวกไปด้วย

13) อินซากุก (인사굿) หรือบทส่งท้าย ผู้แสดงจะโค้งคำนับแก่ผู้ชม
(Cultural Properties Administration, 2000. pp. 24-26)

ภาพที่ 19 พย็องแท็กนงอ๊ก

ที่มา: <https://www.pyeongtaek.go.kr/tour/contents.do?mId=0402000000>

4.1.3 อีรินงอ๊ก (이리농악)

1. ผู้แสดง

ประกอบด้วย คนถือธง ผู้นำ นักแสดงละครใบ้ที่เล่นเป็นคนชั้นสูง พระ พ่อมด และภรรยา น้อย นักเต้นเด็ก และนักดนตรี คือ คนเป่าปี่พยองแทโซ คนเป่าทรัมเป็ต คนตีแกว่งกวารี 4 คน คนตีจิง 2 คน คนตีกลองจอลโก 2 คน คนตีกลองจังกู 4 คน และคนตีกลองโซโก

2. การแต่งกาย

คนตีจึงจะสวมหมวกคลุมที่ตกแต่งด้วยดอกไม้ขนาดใหญ่ 5 ดอก คนตีกลองโซโก้มักจะสวมหมวกคลุม แต่บางครั้งจะสวมหมวกทอาหารที่ติดธงกระดาษยาว

3. การแสดง ประกอบด้วย 14 ส่วน คือ

- 1) อินซากุก (인사굿) หรือการโหมโรง ผู้แสดงจะเดินเป็นวงกลมก่อนแล้วโค้งคำนับผู้ชม
- 2) จวาอีอิลกุก (좌이일굿) คือ เดินทวนเข็มนาฬิกา
- 3) อูจิลกุก (우질굿) หรือการหมุนวนตามเข็มนาฬิกา
- 4) พุงนยูกุก (풍류굿) หรือการหมุนวนตามเข็มนาฬิกาไปรอบ ๆ
- 5) ย็ังซันโด (양산도) หรือการเดินวนทวนเข็มนาฬิกาในจังหวะย็ังซันโด
- 6) อันบาทัง (안바탕) ผู้นำของคนตีแวงกวารีและกลองจังกูจะอยู่ตรงกลางวง
- 7) ซัมบังจินกุก (삼방진굿) เดินแวงแบบขดและคลายจากการขด
- 8) บังอูลจินกุก (방울진굿) หรือการอยู่จุดเดียวกัน
- 9) โฮโฮกุก (호호굿) ผู้แสดงทุกคนจะเดินเวียนทวนเข็มนาฬิกาเป็นวงกลม เมื่อเปลี่ยนทำนองเพลงจะร้องว่า “โฮโฮ” และ “ฮาฮา”
- 10) ทัลลาชิกิ (달라치기) ผู้แสดงคนอื่นตามผู้นำเป็นแวงแล้วเดินเป็นวงกลมรอบ ๆ ตัวเขาในขณะที่เขานั่งตรงกลาง และผู้แสดงจะนั่งลงหันหน้าไปทางผู้นำ
- 11) มิจีกุก (미지기굿) หรือการตั้งแวง 2 แวงของคนตีแวงกวารีหนึ่งคน จะเคลื่อนไปข้างหน้า ส่วนคนอื่น ๆ จะขยับไปข้างหลัง

ภาพที่ 20 มีจิกีกุท

ที่มา: <http://www.pungmuak.com/frametotal/munhwajae/m11-3.htm>

12) จักตือริม (작드름) กลุ่มคนตีแกวังกวารี จิง กลองจังกู และกลองจอลโก

หันหน้าเข้าหากัน แล้วเคลื่อนไปข้างหน้าและข้างหลัง

13) อิลกวางโนรี (일광놀이) คนตีแกวังกวารีและคนตีกลองจังกู ขยับไปข้างหลังและข้างหน้า จากนั้นจะทำเป็นวงกลมวงใหญ่อีกครั้ง คนเป่าปี่แทพยองโซที่อยู่ข้างในวงจะผลัดกันหยอกล้อกับผู้นำ

14) ซังโมโนรี (상모놀이) คนตีกลองโซโกจะหมุนธงกระดาษที่ติดบนหมวก

ภาพที่ 21 ซังโมนอรี

ที่มา: http://waks.aks.ac.kr/rsh/dir/rview.aspx?rshID=AKS-2010-AHZ-2102&dataID=1549@AKS-2010-AHZ-2102_DES

15) บ็อบโกโนรี (뽕고놀이) คู่ของคนตีกลองโซโกจะแสดงกายกรรม

16) จังโกโนรี (장고놀이) คนตีกลองจังกูจะออกมาตีกลางวง

(Cultural Properties Administration, 2000. pp. 26-28)

ภาพที่ 22 อีรีนงอ๊ก

ที่มา : <http://www.iscmnews.com/news/articleView.html?idxno=471765>

4.1.4 คังนึ่งนงอ๊ก (강릉농악)

1. ผู้แสดง

ประกอบด้วย ผู้ถือธง นักเต้นเด็ก และนักดนตรี คือ คนเป่าปี่แพทยองโซ คนตีแกวงกวารี คนตีจิง คนตีกลองจอลโก กลองจังกู กลองโซโก และคนตีกลองโซโกประเภทที่ใช้ในทางพุทธศาสนา

2. การแต่งกาย

คนตีแกวงกวารีสวมหมวกที่มีพู่ขนนกและสวมผ้าคาดไหล่และเอว 3 สี ผู้นำสวมเสื้อกั๊กสีเขียวอ่อน คนตีกลองโซโกที่ใช้ในทางพุทธศาสนาสวมหมวกที่มีธงกระดาษยาว คนตีจิง กลองจังกู กลองจอลโก และกลองโซโกจะสวมหมวกขนสัตว์

3. การแสดง ประกอบด้วย 12 ส่วน คือ

1) อินซากุก (인사굿) หรือ การโหมโรง ผู้เล่นจะเดินเป็นวงกลมก่อนแล้วโค้ง

คำนับผู้ชม

2) มองซ็อกมารี (명석말이) ผู้แสดงจะเดินขดเป็นก้นหอยไปทางขวาแล้ว

คลายออกซ้าย ๆ

3) บัลมัซซทชุกกี (발맞추기) ผู้แสดงจะเดินเป็นวงกลม

4) ฮวังต็อกกุกโซโกโนรี (황덕굿 소고 놀이) ผู้ตีกลองโซโก 8 คนยืนเป็นแถว และตีกลองซ้ำ ๆ 3 ครั้งเมื่อขยับไปทางขวา และตีอีก 3 ครั้งเมื่อเดินไปทางซ้าย

5) ฮวังต็อกกุกบ็อบโกโนรี (황덕굿 법고 놀이) คนตีแกวงกวารีจะเปลี่ยนทำนองดนตรี

6) ฮวังต็อกกุก มูดงโนรี (황덕굿 무동놀이) นักเต้นเด็ก 8 คนจะเต้นอย่างสนุกสนาน

7) จินโนรี (진놀이) ผู้แสดงทั้งหมดจะเดินเป็นวงกลมในลักษณะตามเข็มนาฬิกา และทวนเข็มนาฬิกาตามลำดับ จากนั้นแบ่งเป็น 2 กลุ่ม โดยแต่ละกลุ่มจะดันอีกฝ่ายแล้วเดินไปข้างหน้าราวกับต่อสู้เพื่อดินแดนตัวเอง

8) จีชินบั๊กกี (지신박기) ผู้เล่นแวงกวารี จิง กลองโซโก และนักเต้นเด็กจะเคลื่อนที่สลับไปมาทางตะวันออกและตะวันตกในรูปแบบสี่เหลี่ยม หลังจากนั้น นักดนตรีจะแบ่งเป็น 2 กลุ่มเดินสลับไปมาทางเหนือและใต้ แล้วรวมกันเป็นวงกลม

9) พัลจินบ็อบ (팔진법) ผู้แสดงที่แบ่งเป็น 2 วงจะเดินแล้วเต้น 8 มุม จากนั้นจะกลับมาเดินเหมือนเดิม

10) นงซาพูรี (농사풀이) หรืองานของชาวนา ประกอบด้วย การขุดด้วยเสียม หรือพลั่ว การไถดิน การเตรียมหว่านเมล็ดข้าว การย้ายต้นข้าว การกำจัดวัชพืช การลับเคียว การเกี่ยวข้าว การทิ้งข้าว และการสีข้าว

ภาพที่ 23 นงซาพูรี

ที่มา:

http://www.gnnongak.or.kr/icons/app/cms/?html=/home/sub1_1_3.html&shell=/index.shell:14

11) แกอินโนรี (개인놀이) มีคนตีกลองโซโก กลองจังกู และการเต้นของเด็ก

12) ทวิทุกุก (뒷굿) หรือขบวนแห่สุดท้าย

ภาพที่ 24 ทวิทกุกท

ที่มา:

http://www.gnnongak.or.kr/icons/app/cms/?html=/home/sub1_1_3.html&shell=/index.shell:14

ลักษณะเด่นของคังนึ่งนงอ๊ก คือ เด็ก ๆ จะรวมกลุ่มกันเป็นเจดีย์ 3 ชั้น และมีกลองโซโกที่ใช้ในทางพุทธศาสนา (Cultural Properties Administration, 2000. pp. 28-30)

ภาพที่ 25 คังนึ่งนงอ๊ก

ที่มา : http://blog.daum.net/_blog/photoList.do?blogid=06uWq&categoryid=443190

4.1.5 อิมซิลฟิลบงนงอัก (임실 필봉 농악)

1. ผู้แสดง

ประกอบด้วย ผู้ถือธงทั้งธงธรรมดาและธงมังกร นักแสดงละครใบ้ที่เล่นเป็นตัวตลกชาย คนชั้นสูง พระ คนงานในไร่นาโดยจะถือเค้ไม้ตีกลอง เจ้าสาว นักเต้นเด็ก และนักดนตรี คือ คนเป่าปี่แพทยองโซ 1 คน คนเป่าทรัมเป็ตยาว 1 คน คนตีแกวังกวารี่ 3 คน คนตีจิง 3 คน คนตีกลองจังกู 3 คน และคนตีกลองโซโก 7 ถึง 15คน

2. การแต่งกาย

ผู้แสดงสวมผ้าสามสีบนหลัง คนตีกลองโซโกจะสวมหมวกที่มีธงกระดาดติดอยู่ คนตีจิง คนตีกลองจังกู กลองจอลโก และกลองโซโกจะมีผ้าสามสีคาดบนไหล่และสะโพก และมีดอกไม้ตักแต่งบนหมวก

3. การแสดง ประกอบด้วย 15 ส่วน คือ

1) ซิลแซกุก (칠채굿) ผู้แสดงเดินเวียนไปทางขวาเป็นวงกลม

2) โฮโฮกุก (호호굿) ผู้แสดงจะร้องว่า “โฮโฮ” และเปลี่ยนรูปแบบการเดินเป็นการเดินแบบเชื่อมลูกน้ำ 2 อัน ซึ่งเป็นเครื่องหมายของส่วนประกอบพลัง 2 ส่วนในจักรวาลหรือหยินหยาง

3) จาจินโฮโฮกุก (자진호호굿) ผู้แสดงจะเดินเป็นวงกลม 2 วง ผลัดกันเดินตามเข็มนาฬิกาและทวนเข็มนาฬิกา

4) จักคีรัม (짜드름) คนตีแกวังกวารี่และจิง กับ คนตีกลองจอลโกและกลองจังกู หันหน้าเข้าหากันแล้วเดินไปข้างหน้าและถอยหลัง

5) นีอรินพุงนยู (느린 풍류) เดินตามเข็มนาฬิกาอย่างช้าๆเป็น 2 วง ให้เข้ากับจังหวะ

- 6) บันพุงนยู (반풍류) นักดนตรีเล่นดนตรีและเต้นไปด้วย โดยจะเต้นและเดินเป็นวงกลม
- 7) มีจิกียองซาน (미지기영산) หัวหน้าคนตีแกวงกวารีและคนตีกลองจังกูจะเดินล้อมรอบ คนตีแกวงกวารีอยู่ในวงกลม ผู้นำอยู่ตรงกลาง และเล่นเพลงกองทัพโบราณ
- 8) จาจินยองซาน (자진영산) คนตีแกวงกวารีและผู้นำกลับมาเล่นเพลงในจังหวะเร็ว
- 9) ทาด็อแรกียองซาน (다드래기영산) คนตีแกวงกวารีและผู้นำเล่นเพลงในจังหวะที่เร็วขึ้น
- 10) โนแรกุก (노래굿) หัวหน้าคนตีแกวงกวารีจะร้องเพลงสั้น ๆ
- 11) ดอลกุกท (덜굿) หัวหน้าคนตีแกวงกวารีและนักแสดงละครใบ้ เดินเป็นวงกลมข้างในแล้ววกกลับทางของตัวเองจากสัญญาณของผู้นำ
- 12) ชูบั๊กชิกกี (수박치기) นักแสดงละครใบ้และคนตีกลองโซโกนั่งประจำที่เป็น 2 แถว หันหน้าเข้าหากัน
- 13) ดึงจิกกี (등지기) คนที่ยืนใน 2 แถวนั้นจะยืนติดๆกัน ผลัดกันถือค้อนซอกและยกออก ขณะที่อีกหนึ่งกลุ่มจะร้องออกมาว่า “คงต็อก (콩떡)” และที่เหลือร้องว่า “ซุกต็อก (속떡)”
- 14) กุนยองโนรี (군영놀이) นักดนตรี นักแสดงละครใบ้ และผู้ชมจะร่วมสนุกกับการแสดง
- 15) โทดุกแจบี (도둑재비) แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ทำให้เป็นรูปร่างวงกลม ทีมหนึ่งที่น่าโดยหัวหน้าคนตีแกวงกวารีและที่เหลือโดยคนเป่าปี่แพพยองโซ

4. โอกาสในการแสดง

- 1) พิธีกรรมวันปีใหม่ เรียกว่า แมกุก (매곡)
- 2) พิธีกรรมวันปีใหม่ทั่วไป เรียกว่า มาดังบัลกี (마당밝이)
- 3) พิธีกรรมบวงสรวงเทพที่คุ้มครอง เรียกว่า ดังซานเจกุก (당산제곡)
- 4) พิธีกรรมในวันพระจันทร์เต็มดวงวันแรก เรียก โบริมกุก (보름곡)
- 5) ข้ามฝั่งไปยังหมู่บ้านอื่น เรียกว่า โนติกุก (노디곡)
- 6) ขบวนการทหารในโอกาสพิเศษเพื่อเรียไ้เงิน เรียกว่า กอลกุง (결궁)
- 7) พิธีกรรมประตู่สู่ประตู่ เรียกว่า มุนกุก (문곡)
- 8) พิธีกรรมในทุ่งนา เพื่อทำนาร่วมกัน เรียกว่า ดูเรกุก (두레곡)
- 9) พิธีกรรมเพื่อธงสาธารณสุข เรียกว่า กิกุก (기곡)
- 10) เพื่อความบันเทิงในที่สาธารณสุขแบบเปิด เรียกว่า พันกุก (판곡)

(Cultural Properties Administration, 2000. pp. 30-33)

ภาพที่ 26 อิมซิลฟิลบงนงอัก

ที่มา : <http://www.sjbnews.com/news/articleView.html?idxno=409846>

4.1.6 นัมโดคิลโนแร (남도들노래)

เป็นเพลงที่ยังคงมีอยู่ในหมู่บ้านอินจี (인지리) ตำบลจีซัน (지산면) อำเภอจินโด (진도군) จังหวัดช็อลลาใต้ (전라남도) เกาหลีใต้ สร้างอยู่ช่วงหนึ่ง ตั้งแต่ พ.ศ.1893 ถึง พ.ศ.1980 เพราะถูกโจรสลัดปล้นบ่อยครั้ง บรรพบุรุษของชาวเกาหลีในปัจจุบัน ซึ่งเป็นผู้อพยพจากเมืองยองอัมและแฮนัมในจังหวัดช็อลลาใต้ได้แต่งนัมโดคิลโนแรขึ้นมาในช่วงประมาณศตวรรษที่ 15

เพลงนี้ได้หายไปหลังสงครามเกาหลีและกลับมาอีกครั้งในการประกวดศิลปะพื้นบ้านแห่งชาติ ในปี 1971 มีการเปลี่ยนโครงสร้างใหม่ โดยนำเครื่องดนตรีเข้ามาใช้ มีการเพิ่มการเล่นละครระหว่างเพลง ทั้งชายและหญิงใส่เสื้อนอกเป็นผ้าฝ้ายสีขาวและถือต้นอ่อนข้าวที่ทำจากพลาสติก

นัมโดคิลโนแร แบ่งเป็น 4 ส่วน แต่ละส่วนยาว 25 นาที

1. โมจินนโชรี (모찌는소리) ประกอบด้วย 2 เพลง โมต็อนนโชรี(모뜨는소리) และซาจินโมต็อนนโชรี (자진 모뜨는 소리) เป็นเพลงช้าและเพลงเร็วตามลำดับ ขับร้องตอนถอนต้นกล้า
2. โมชิมนโชรี (모심는 소리) ประกอบด้วย 2 เพลงเช่นกัน คือ จินโดฮยงซังซา (진도형상사) และซาจินซังซา (자진상사) เป็นเพลงช้าและเพลงเร็วตามลำดับ ร้องตอนย้ายต้นข้าว
3. นนแมนโชรี(논매는소리) ประกอบด้วย 3 เพลง คือ จินชอลลาโชรี (진철라소리) จองโชรี (정소리) และซาจินจอลโลโชรี (자꾼절로소리) เป็นเพลงช้า กลาง และเร็วตามลำดับ ร้องตอนกำจัดวัชพืช
4. จางวอนจิลโชรี (장원질소리) หรือจิลโกแนงอี (질꼬냉이) เป็นขบวนท่าย (Cultural Properties Administration, 2000. p.69)

ภาพที่ 27 นัมโดตีสโนแร

ที่มา: <http://sopoli.invil.org/index.html?menuno=570842&lnb=30101>

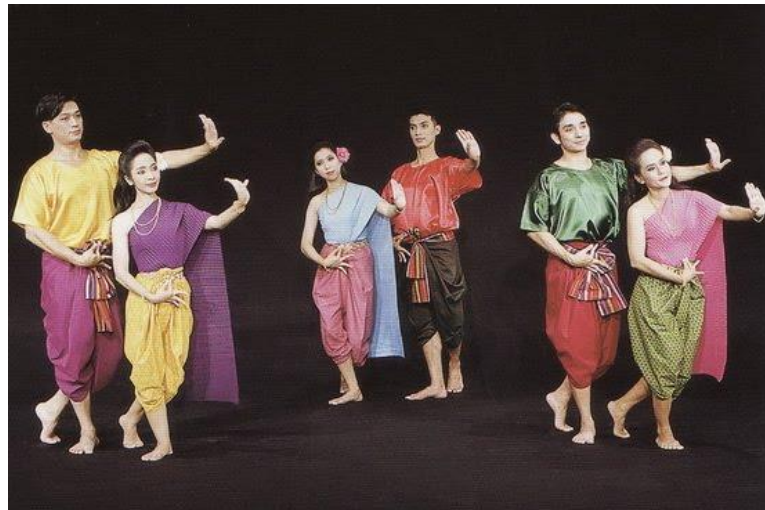
4.2 ลักษณะของเพลงเกี่ยวข้าวไทย

ในสมัยรัฐบาลของจอมพล ป. พิบูลสงครามครองอำนาจช่วงแรก เป็นสมัยที่มีการเคลื่อนไหวทางวัฒนธรรมอย่างสูง จอมพล ป. พิบูลสงครามจัดตั้งสภาวัฒนธรรมขึ้น ซึ่งต่อมาโอนเป็นทบวงการเมืองอยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรีเพื่อสร้างสังคมไทยให้เป็นไทยแท้ วัฒนธรรมที่จอมพล ป. พิบูลสงครามเน้นเป็นพิเศษคือวัฒนธรรมที่เกี่ยวกับศิลปะการแสดง นอกจากจะควบคุมด้านการละครแล้ว ยังควบคุมการเล่นพื้นบ้านอีกด้วย ในปี พ.ศ. 2486 กรมศิลปากรได้กำหนดระเบียบการควบคุมการเล่นพื้นเมืองขึ้น หนึ่งในการเล่นพื้นเมืองที่อนุญาตให้เล่นคือเพลงเกี่ยวข้าว โดยการจัดการเล่นพื้นเมืองนั้นต้องอยู่ในกฎเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งมีผลกระทบโดยตรงต่อเพลงโต้ตอบที่เป็นการแสดง โดยเฉพาะเพลงที่ห้ามใช้คำหยาบโลน มีผลให้พ่อเพลงแม่เพลงไม่สามารถว่าเพลงได้ดั้งเดิม บางท่านจึงเลิกเล่นไป ประกอบกับรัฐบาลเร่งสนับสนุนการร่างซึ่งประดิษฐ์ขึ้นใหม่ บังคับให้ข้าราชการฝึกซ้อมร้องทุกวันพุธตอนบ่ายและสนับสนุนประชาชนร้องกันทุกโอกาส ร้องจึงแพร่กระจายไปอย่างรวดเร็ว ส่วนเพลงพื้นบ้านเดิมก็ค่อย ๆ เสื่อมความนิยมลงตั้งแต่นั้นมา (สุกัญญา สุฉฉายา, 2543, หน้า 69-70)

ภาพที่ 28 จอมพล ป. พิบูลสงคราม

ที่มา: https://th.wikipedia.org/wiki/แปลก_พิบูลสงคราม

ภาพที่ 29 รำวง

ที่มา: <https://sites.google.com/site/wattanathampage01/home/wattanathampage02>

เพลงเกี่ยวข้าวไทยร้องกันในขณะลงแขกเกี่ยวข้าว จะเล่นกันเมื่อหยุดจากการเก็บเกี่ยวข้าว แล้วเหมือนกับเพลงต้นกำรำเคียว กล่าวคือ จะเล่นเพลงเกี่ยวข้าวก่อนที่จะเล่นเพลงต้นกำรำเคียว ไม่มีกำหนดเวลาในการเล่น คือ เล่นกันจนเหนื่อยก็เลิก เนื้อหาของเพลงมักจะเกี่ยวกับการไถ่ถามถึงการทำนาผสมผสานการเกี่ยวพาราสีกัน เพลงเกี่ยวข้าวบางแห่งเรียก “เพลงกำ” (กฤษรธาตลชาตินันท์, ม.ป.ป.: ออนไลน์)

ภาพที่ 30 การเกี่ยวข้าวที่ไทย

ที่มา: <https://www.biocicc.com/การเกษตร-ปลูกข้าว/>

4.2.1. ผู้แสดง

ผู้เล่นมีทั้งผู้หญิงและผู้ชาย แบ่งเป็น 2 ฝ่าย มีพ่อเพลงและแม่เพลงร้องโต้ตอบกันโดยใช้การตบมือให้จังหวะพร้อม ๆ กัน บางครั้งใช้กรับ กลองและฉิ่งเข้าร่วมด้วย และไม่จำกัดจำนวนผู้เล่น

4.2.2 การแต่งกาย

ฝ่ายชายจะนุ่งกางเกงขาก๊วยและเสื้อก๊วยเฮงสีดำ มีผ้าขาวม้าคาดพุง สวมงอบและไม่สวมรองเท้า ฝ่ายหญิงจะนุ่งโจงกระเบนและเสื้อแขนกระบอก ทัดดอกไม้ที่หูขวาและไม่สวมรองเท้า ผู้แสดงทุกคนต้องถือเคียวในมือขวาและถือรวงข้าวในมือซ้าย (Thikamporn, 2553: ออนไลน์)

ภาพที่ 31 การแต่งกายเพลงเกี่ยวข้าวไทย

ที่มา: <https://sunareenan21.wordpress.com/ระบำชาวนา/>

4.2.3 การแสดง

ผู้ชายออกมาร้องก่อนแล้วฝ่ายหญิงก็ร้องตอบโต้โดยขึ้นต้นว่า “เออ เออ เอ็ง เอี้ย” หรือ “โหยย เอ้า โหยย โหยย” ถ้อยคำที่ร้องเล็ก ๆ น้อย ๆ เหล่านี้ร้องในเวลาเกี่ยวข้าว เป็นโอกาสให้หญิงชายได้รู้จักท่วงทีกิริยากัน พอหยุดพักเกี่ยวข้าวก็เล่นกันใหม่ เรียกว่า รำกำรำเคียว มือหนึ่งถือข้าว มือหนึ่งถือเคียว ตอนนี้จะตั้งวงแล้วเริ่มไหว้ครูก่อน มือถือกำข้าวรำไปตามจังหวะและคำที่ร้อง ย่ำเท้าไปตามจังหวะเพลง กลอนที่ร้องคล้ายกับเพลงเรือ การเล่นมีไม่นานนักเพราะมีเวลาน้อยและเหนื่อยมาจากการเกี่ยวข้าว เพลงที่ร้องเวลาเกี่ยวข้าว นั้น มีร้องประปรายกันเล็กน้อย เป็นกลอนสั้น ๆ พอที่จะร้องได้ทั่ว ๆ กัน ไม่มีกำหนดเวลาในการเล่น (Thikamporn, 2553: ออนไลน์)

สถานที่แสดง จะเล่นกันในท้องนาที่เกี่ยวข้าวหรือลานดินกว้าง ๆ ในท้องนา แต่ในปัจจุบัน ร้องและเล่นกันบนเวที จัดเป็น 2 ฝ่าย ชาย – หญิง (Thikamporn, 2553: ออนไลน์)

ภาพที่ 32 การละเล่นเพลงเกี่ยวข้าว

ที่มา : http://plengthai2553.blogspot.com/2010/09/blog-post_1782.html

ด้วยลักษณะของเพลงเกี่ยวข้าวเกาหลีหรือนงอ๊กและเพลงเกี่ยวข้าวไทยดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่า มีจุดประสงค์ในการแสดงคล้ายคลึงกัน นั่นคือ เพื่อความสนุกสนาน แต่เพลงเกี่ยวข้าว เกาหลีนั้นมีจุดประสงค์หลักเพื่อการขอพรในฤดูเก็บเกี่ยว โดยเพลงเกี่ยวข้าวเกาหลีมีลักษณะ ที่แตกต่างกันตามพื้นที่ ทั้งจำนวนผู้แสดง จำนวนผู้เล่นเครื่องดนตรีแต่ละชนิด บทบาทการแสดงละคร เครื่องแต่งกาย และรายละเอียดการแสดง ส่วนเพลงเกี่ยวข้าวไทยไม่จำกัดจำนวนผู้เล่น ไม่ใช่เครื่อง ดนตรีประกอบ แต่หากใช้มักเป็นกรับ กลอง หรือฉิ่งร่วม เครื่องแต่งกายเป็นชุดชาวนา ถือรวงข้าวและ เคียวตอนแสดง รายละเอียดมีไม่มากนัก ไม่มีการแสดงละครหรือเล่นกายกรรมอย่างเพลงเกี่ยวข้าว เกาหลี

ลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศมีผลต่อผลผลิตทางการเกษตร หากผลผลิตไม่ดีหรือพืชผล ไม่อุดมสมบูรณ์ ชาวบ้านจึงต้องหาที่พึ่งทางใจ นั่นก็คือการบูชาเทพหรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์เพื่อขอพร และสิ่งที่จะทำให้มนุษย์สื่อสารกับเทพหรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์ได้คือดนตรี คนเกาหลีจึงใช้เครื่องดนตรีในการ แสดงประกอบพิธีกรรมร่วมกับการแสดงอื่น ๆ นอกจากนี้ยังแสดงให้เห็นว่าคนเกาหลีให้ความสำคัญ กับส่วนรวมมากกว่าตัวเอง การทำนาเกี่ยวข้าวก็เป็นอีกหนึ่งจุดเริ่มต้นในการอยู่ร่วมกันและการ เสริมสร้างให้คนในชุมชนเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน

ในขณะเดียวกัน การละเล่นเพลงเกี่ยวข้าวของคนไทยก็แสดงให้เห็นถึงการอยู่ร่วมกันของคนในชุมชนเดียวกัน เมื่อเหน็ดเหนื่อยจากการทำงานก็หากิจกรรมยามว่างเพื่อผ่อนคลายความเหน็ดเหนื่อยด้วยกัน ไม่จำเป็นต้องใช้อุปกรณ์หลากหลายชนิด เพียงแค่ใช้อุปกรณ์ที่อยู่ในชีวิตประจำวัน มาประกอบการเล่นก็เกิดความสุขสนานได้ ไม่มีความยุ่งยาก สามารถเล่นได้ทุกวัน

4.3 เนื้อเพลงเกี่ยวข้าว

4.3.1 เนื้อเพลงเกี่ยวข้าวเกาหลี

큰 밭밭을 앞세우고 팽과리 울리네

장소리가 뒤따르고 북소리도 뒤따르네

캉자캉자캉자자작 캉자캉자캉자자작 캉자자작캉자자작 캉자자작

범고수는 범고치고 날라리호적이 빨리리리 빨리리빨리

상쇠걸음이 주적주적 범거지가끄덕끄덕

장고소리뚜당땡땡 뚜당땡땡하얀상모가

빙글빙글빙글빙글

구경꾼이 모여든다 어깨춤이 절로난다

구경꾼이 모여든다 어깨춤이 절로절로 난다

캉자캉자캉자자작 캉자캉자캉자자작 캉자캉자캉자자작 신이난다

(Yari, ม.ป.ป.: ออนไลน์)

ความหมาย

ด้วยธงขนาดใหญ่ต่อหน้าฝูงชน จึงติดตามแล้วตามด้วยกลอง

แคงจาแคงจาแคงจาจัจัก แคงจาแคงจาแคงจาจัจัก แคงจาจัจักแคงจาจัจัก แคงจาจัจัก

ผู้เล่นตีกลอง หม่อมสาวออกมาพอดี ปีลรีรีรี ปีลรีรีปีลรี

เสียงจังกโก ตัง ๆ ตัง ๆ ชุดสีขาว

หมูนเป็นวงกลมหลาย ๆ รอบ

ผู้ชมรวมตัวกัน ขยับไหล่เดินทางโน้น

ผู้ชมรวมตัวกัน ขยับไหล่เดินอยู่ทางโน้น

แคงจาแคงจาแคงจาจจ๊ก แคงจาแคงจาแคงจาจจ๊ก แคงจาจจ๊กแคงจาจจ๊ก พระเจ้าทรงมาแล้ว

จากเนื้อเพลงข้างต้น กล่าวถึงผู้แสดงและผู้ชมในท่อนที่ว่า “ด้วยขนาดใหญ่ต่อหน้าฝูงชน จึงติดตามแล้วตามด้วยกลอง” “ผู้เล่นตีกลอง” และ “ผู้ชมรวมตัวกัน ขยับไหล่เดินทางโน้น” มีกล่าวถึงลักษณะการแสดงในท่อน “หมูนเป็นวงกลมหลาย ๆ รอบ” มีการเลียนเสียงกลองและเสียงเครื่องดนตรีต่าง ๆ สะท้อนถึงวัฒนธรรมที่ว่าคนเกาหลีให้ความสำคัญกับผู้แสดงและผู้ชมเสมอ เพราะเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการแสดง อีกทั้งยังกล่าวถึงพระเจ้าในท่อนสุดท้ายที่ว่า “พระเจ้าทรงมาแล้ว” สะท้อนให้เห็นว่าคนในชุมชนมีความเชื่อเรื่องพระเจ้าและพระองค์เป็นผู้กำหนดชะตาคนในชุมชนจึงเคารพนับถือและให้ความสำคัญกับพระองค์มาก ผู้นำจะเป็นคนขับร้องเพราะเป็นตัวแทนที่คอยสื่อสารระหว่างกับพระเจ้ากับคนในชุมชน

4.3.2 เนื้อเพลงเกี่ยวข้าวไทย

ตัวอย่างเพลงที่ 1

(สร้อย) เกี่ยวเถอะนะแม่เกี่ยว

เกี่ยวเถอะนะแม่เกี่ยว

อย่ามัวแลเหลียว

เดี่ยวเคียวจะบาดก้อยเอย

(2 รอบ)

ชาย) ร่วมใจเดี่ยว ขอเชิญมาเกี่ยวข้าวกัน

แม่ขึ้นใจฉัน ดวงชีวันช่วยกันลงแรง

เชิญมารวมใจ น้องอย่าได้ระวาง
 อย่างมัคกลางแคลง ขอแรงคนงามเกี่ยวตามชอบใจ
 (สร้อย)

หญิง) ได้ฟังเชิญ เสียงชายมาเกริ่นเชิญชวน
 จิตใจรัญจวน ฟังเชิญชวนปั่นป่วนฤทัย
 ชายมาวอนลงแรง นีกระวางแคลงใจ
 พุดจาปราศรัย น้ำใจไม่จริงหลอกหญิงให้เพลิน
 (สร้อย)

ชาย) แม่งามงอน น้องฟังดูก่อนเป็นไร
 ถ้อยคำปราศรัย ความจริงใจพี่ไม่ลวงเกิน
 รักจริงจริงดวงใจ น้องอย่าได้ทำเมิน
 แกล้งทำห่างเหิน ขอเชิญคนดีปรานีเมตตา
 (สร้อย)

หญิง) ชื่นใจจริง น้องยังเกรงกริ่งในใจ
 ชาย) แม่งามทรมาวัย จงวางใจเชื่อในวาจา
 หญิง) ฟังกรรมชมชื่น หวานระรื่นวิญญา
 ชาย) โอ้ ยอดชีวา น้องมายินดีกับพี่เถิดเอ๋ย
 (สร้อย)

จากเนื้อเพลงข้างต้น เห็นถึงการโต้ตอบกันของชายหญิงที่ทำนา โดยเป็นการเกี่ยวพาราสี
 หยอกเล่นกัน สะท้อนให้เห็นว่าคนไทยรักความสนุกสนาน มีความสัมพันธ์อันดีกับเพื่อนบ้านหรือเพื่อน
 ร่วมอาชีพ เช่น “ร่วมใจเดียว ขอเชิญมาเกี่ยวข้าวกัน แม่ชื่นใจฉัน ดวงชีวันช่วยกันลงแรง” หรือ
 “ชายมาวอนลงแรง นีกระวางแคลงใจ พุดจาปราศรัย น้ำใจไม่จริงหลอกหญิงให้เพลิน” อีกทั้งยังเห็น
 ได้ว่าคนไทยเจ้าบทเจ้ากลอน ซึ่งสังเกตได้จากคำคล้องจองหรือสัมผัสต่าง ๆ ในเนื้อเพลง
 มีความสละสลวย ภาษาเข้าใจง่าย ไม่ซับซ้อน โดยเนื้อหาเป็นการเชิญชวนให้ช่วยกันลงแรงทำนา
 แสดงถึงสังคมที่คอยช่วยเหลือเกื้อกูลกัน

ตัวอย่างเพลงที่ 2

(พ่อเพลง) เอ้อ เออ เอ็ง เอ้ย เห็นหน้าเจ้าแม่ให้ชื่นใจ (ลูกคู่ชาย: ฮ้า ไฮ้)

นี่แหละเป็นบุญวาสนา บุญกุศลนำมา (ฮ้า ไฮ้) เอ้ยชื่นใจ

ประสบพบพานมันหน้าจัดจริงหนอ ลูกแม่คุณมันหล่อ (ฮ้า ไฮ้) เขียวนี้กระไร

ช่วยนัดช่วยหนานาน เรามาเจอกันผู้สมัครเรารักมัน (ฮ้า ไฮ้) ไซ้ไหม

จะมีนัยเข้าไปถามเลยตอบ เจ้าตัวพียงเข้าเป็นข้อ (ฮ้า ไฮ้) สงสัย

แม่คุณทูลหัวน้องมีผิวหรือยัง น้องจงบอกพี่บ้าง (ฮ้า ไฮ้) จะเป็นไร

โอ้แม่คุณแม่ชา โอ้ไม่น่าเป็นไร แม่คนสวยเหมือนนายเพลงเอย

(ลูกคู่ชาย, หญิง) เอ้ย เอ้อ เจ้า เอ้ย เพลงเอ้ย

โอ้แม่คุณแม่ชาแม่ยาใจ (ฮ้า)

แม่คนสวยเหมือนนายเพลงเอย

(ลูกคู่ชาย) โหยย เอ้า โหยย โหยย

(แม่เพลง) เอ้อ เออ เอ็ง เอ้ย เห็นหน้าพ่อชู้ให้ชื่นใจ (ฮ้า ไฮ้)

ก็พี่มาถึงน้องยา ตั้งใจจะมาหาอะไร (ฮ้า ไฮ้) เอ้ยอะไร

ว่าน้องก็เป็นม่าย ยังไม่ทันถึงปี ก็ลูกผัวยังไม่มี (ฮ้า ไฮ้) เอ้ยเคียงกาย

น้องเป็นม่ายอย่าเพิ่งหมาย ไม่ได้นอนร่วมมุ้ง (ฮ้า ไฮ้) เอ้ย ได้ง่ายๆ

ให้พี่ถอยหลังคืนนะเถอะพ่อชื่นใจ พ่อคนสวยเหมือนนางเพลงเอย

(ลูกคู่ชาย, หญิง) เอ้ย เอ้อ เจ้า เอ้ย เพลงเอ้ย จะถอยหลังคืนนะพ่อชื่นใจ

ให้พี่ถอยหลังคืนนะพ่อชื่นใจพ่อคนสวยเหมือนนายเพลงเออย

(ลูกผู้ชาย) โหยย เอ้าโหยย โหยย

จากเนื้อเพลงในตัวอย่างที่ 2 นี้ สิ่งที่น่าประหลาดใจคือการเกี่ยวพาราสีหอยกั๊วซึ่งกันและกัน เช่น “เห็นหน้าเจ้าแม่ให้ชื่นใจ” หรือ “นี่แหละเป็นบุญวาสนา บุญกุศลนำมา” มีการโต้ตอบระหว่าง ฝ่ายชายและฝ่ายหญิง เช่น เมื่อฝ่ายชายถามว่า “แม่คุณทูลหัวน้องมีผิวหรือยัง น้องจงบอกพี่บ้าง จะเป็นไร” ฝ่ายหญิงจึงโต้กลับว่า “ว่าน้องก็เป็นมาย ยังไม่ทันถึงปี ก็ลูกผัวยังไม่มี เอ๊ยเคียงกาย” เมื่อฝ่ายชายเรียกฝ่ายหญิงว่านางเพลง ฝ่ายหญิงจึงโต้ตอบกลับโดยเรียกฝ่ายชายว่านางเพลง นอกจากนี้ยังเห็นถึงการอยู่เป็นกลุ่มเป็นฝูงของคน แม้แต่การละเล่นก็แบ่งฝ่ายหรือพรรคพวก เมื่อพ่อเพลงแม่เพลงต่างโต้ตอบกัน ลูกคู่หรือพรรคพวกตนจะคอนส่งเสียงสนับสนุน

สรุปท้ายบท

ด้วยลักษณะของเพลงเกี่ยวข้าวเกาหลีและเพลงเกี่ยวข้าวไทยดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่า เพลงเกี่ยวข้าวเกาหลีในแต่ละพื้นที่มีลักษณะต่างกัน ทั้งผู้แสดง การแต่งกาย และรูปแบบการแสดง ใช้เครื่องดนตรีหลายชิ้น ทั้งเครื่องดนตรีประกอบทำนอง คือ ปี่แพพยองโซ ทรัมเป็ต และเครื่องดนตรีประกอบจังหวะ คือ แกวงกวารี หรือจิง กลองจอลโก กลองจังกู และกลองโซโก ให้ความสำคัญกับผู้แสดง ผู้ชม และพระเจ้า โดยสะท้อนผ่านบทเพลง

ส่วนเพลงเกี่ยวข้าวไทยมีลักษณะเดียว คือ ร้องเล่นกันตอนพักจากการเกี่ยวข้าว การแต่งกายเป็นชุดที่ใช้ในการทำงาน แบ่งเป็น 2 ฝ่าย คือฝ่ายชายและฝ่ายหญิง ในขณะที่เพลงเกี่ยวข้าวเกาหลีทำการแสดงกันเป็นกลุ่ม ไม่แบ่งแยกฝ่าย เนื้อเพลงจะเกี่ยวข้าวไทยมีสัมผัส เป็นจังหวะ การแบ่งวรรคตอนในการอ่านชัดเจน จึงไม่จำเป็นต้องใช้เครื่องดนตรี จะใช้การปรบมือในการให้จังหวะ บางครั้งใช้เครื่องดนตรีประกอบจังหวะ คือ กรับ กลอง หรือฉิ่ง

เพลงเกี่ยวข้าวสะท้อนถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวบ้าน สภาพสังคม ความเชื่อ การเล่นดนตรี เต้นรำ การแสดงละคร เพื่อให้เกิดความสนุกสนานและผ่อนคลายจากการทำงาน แสดงถึงการอยู่ร่วมกันและคอยช่วยเหลือซึ่งกันและกันของคนในชุมชนตั้งแต่อดีต

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

งานวิจัยเรื่อง “ความแตกต่างของเพลงเกี่ยวข้าวเกาหลีและเพลงเกี่ยวข้าวไทย” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความแตกต่างของเพลงเกี่ยวข้าวของเกาหลีและเพลงเกี่ยวข้าวของไทย และเพื่อศึกษาประเพณีวัฒนธรรมผ่านบทเพลงเกี่ยวข้าว

ผลการศึกษารูปตามวัตถุประสงค์แต่ละข้อได้ดังนี้

5.1 ความแตกต่างของเพลงเกี่ยวข้าวเกาหลีและเพลงเกี่ยวข้าวไทย

จากการศึกษาพบว่า สังคมเกาหลีสมัยก่อนและสังคมไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เป็นสังคมเกษตรกรรม มีส่วนที่คล้ายกันคือทำการแสดงเพื่อความสนุกสนาน แต่การแสดงของเกาหลีมีวัตถุประสงค์หลักอื่นอีก ด้านอื่น ๆ ก็มีความแตกต่างกันโดยสิ้นเชิง คือ ผู้แสดง การแต่งกาย และลักษณะหรือรูปแบบการแสดง

คนเกาหลีให้ความสำคัญกับธรรมชาติเพราะเป็นส่วนหนึ่งในการดำรงชีวิต แม้ปัจจุบันจะมีได้ทำการเกษตรเป็นหลักแล้ว แต่เพลงพื้นบ้านประเภทนี้ยังคงปรากฏให้เห็นเพราะคนเกาหลีให้ความสำคัญการศิลปะหรือเพลงพื้นบ้าน ตลอดจนมีหน่วยงานที่คอยดูแลรับผิดชอบให้ศิลปะทุกประเภทในประเทศยังคงดำรงอยู่

ส่วนเพลงเกี่ยวข้าวไทยนั้น มิได้เป็นพิธีกรรมเช่นเดียวกับเพลงเกี่ยวข้าวเกาหลี เนื่องจากไทยเป็นประเทศที่มีผลผลิตทางการเกษตรอุดมสมบูรณ์ หลายพื้นที่ไม่ได้ขาดแคลนทรัพยากรธรรมชาติมากนักจึงไม่จำเป็นต้องทำพิธีกรรม เพลงเกี่ยวข้าวไทยเป็นการละเล่นพื้นบ้านที่มีคุณค่า เพราะเป็นเพลงที่มาจากชาวนาซึ่งเป็นอาชีพที่สำคัญของคนไทย แต่ศิลปะการแสดงอื่นมีบทบาทในสังคมมากขึ้น ทำให้เพลงพื้นบ้านอย่างเพลงเกี่ยวข้าวมีบทบาทน้อยลง คนรุ่นใหม่หาชมได้ยากขึ้น

5.2 ประเพณีวัฒนธรรมที่ปรากฏ

จากการศึกษาพบว่า เพลงเกี่ยวข้าวเกาหลีสะท้อนถึงสภาพสังคมเกษตรกรรม วิถีชีวิตของชาวบ้านที่มีอาชีพทำการเกษตร ความเชื่อเรื่องภูติผีปีศาจและเทพ การเล่นดนตรี การเต้นรำ และการแสดงละครที่พัฒนาสู่การเป็นศิลปะการแสดง ซึ่งถือเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมที่สำคัญและมีคุณค่าอีกอย่างหนึ่งของเกาหลี โดยเพลงเกี่ยวข้าวเกาหลีจะกล่าวถึงผู้แสดง ผู้ชม เครื่องดนตรีที่ใช้ในการแสดง และพระเจ้า เนื่องจากเชื่อว่าพระเจ้าหรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ปกปักรักษาคนในชุมชนเป็นผู้กำหนดความเป็นไปของมนุษย์ ซึ่งเห็นได้จากการทำพิธีกรรมโดยใช้เพลงเกี่ยวข้าวเป็นสื่อในการสื่อสารขอพร หากผลผลิตขาดแคลนหรือไม่อุดมสมบูรณ์ก็ต้องทำพิธีกรรมบวงสรวงเพื่อให้พระเจ้าช่วยประทานความอุดมสมบูรณ์แก่ชุมชน

ส่วนเพลงเกี่ยวข้าวไทย สะท้อนถึงสภาพสังคมเกษตรกรรม วิถีการดำรงชีวิตของชาวบ้านที่ทำเกษตรกรรม การร้องเล่นเต้นรำ การเกี่ยวพาราสีเพื่อให้เกิดความสนุกสนานและผ่อนคลายจากการทำงาน แสดงถึงว่าคนไทยรักความสนุกสนาน มีความเป็นคนเจ้าบทเจ้ากลอน มีความคิดสร้างสรรค์ในการใช้คำหยอกล้อหรือโต้ตอบ สังคมสมัยก่อนชายหญิงจะมีโอกาสพบกันจากการทำนา การใช้เพลงโต้ตอบก็เป็นอีกทางหนึ่งในการทำมาจรรู้จักกัน อีกทั้งยังแสดงให้เห็นว่ามนุษย์อยู่ร่วมกันเป็นสังคม

5.3 ข้อเสนอแนะ

1. ผลการศึกษาอาจเป็นเพียงแค่ส่วนหนึ่งของเพลงพื้นบ้าน ศิลปะการแสดง หรือวัฒนธรรมของแต่ละประเทศ ผู้ที่สนใจศึกษาต่ออาจจะนำข้อมูลในวิจัยชิ้นนี้เป็นข้อมูลได้
2. งานวิจัยชิ้นนี้เป็นการศึกษาที่ยังไม่ได้เจาะลึกมากนัก มิได้ลงรายละเอียดถึงลักษณะโครงสร้างของเครื่องดนตรี คำประพันธ์เพลง และรายละเอียดด้านอื่น ๆ ยังคงมีรายละเอียดที่น่าสนใจและนำศึกษาแบบเจาะลึกลงไปอีก
3. จากการศึกษาก็จะเห็นว่าเพลงเกี่ยวข้าวเกาหลียังคงมีการแสดงให้เห็นในปัจจุบันทั้งในพื้นที่กำเนิดและตามเวทีต่าง ๆ แต่เพลงเกี่ยวข้าวไทยเป็นเพียงการเล่นของชาวนา ไม่มีการสืบทอดการแสดงอย่างแพร่หลาย แม้จะมีการแสดงตามวันสำคัญหรือเวทีสำคัญ แต่ก็หาชมได้ยาก

เพราะคนในชนบทอพยพไปอาศัยในเมืองมากขึ้น เพราะฉะนั้นจึงควรตระหนักถึงความสำคัญ
และอนุรักษ์ไว้ซึ่งเพลงพื้นบ้านที่สะท้อนวัฒนธรรมของสังคม

บรรณานุกรม

หนังสือ

ภาษาไทย

สุกัญญา สุจฉายา. (2543). **เพลงพื้นบ้านศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาษาต่างประเทศ

Cultural Properties Administration. (2000). **Nong-ak, farmers' percussion music and dance**. Seoul: Hollym.

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

ภาษาไทย

กัณฑ์ลม(นามแฝง). (ม.ป.ป.). **รำวงเกี่ยวข้าว**. เข้าถึงเมื่อ 17 เมษายน 2562. เข้าถึงได้จาก <http://www.websuntaraporn.com/suntaraporn/lyric/postlyric.asp?GID=820>

กฤษชราตล ชาตินันท์. (ม.ป.ป.). **เพลงเกี่ยวข้าว**. เข้าถึงเมื่อ 8 กันยายน 2561. เข้าถึงได้จาก <https://sites.google.com/site/library2u/silpa-wathnthrrm/kvs-thradl-cha-ti-nanth/pheIng-keiyw-khaw>

ชนินาถ โฉมอินทร์. (2558). **ประเภทของวัฒนธรรมไทย**. เข้าถึงเมื่อ 22 พฤศจิกายน 2561. เข้าถึงได้จาก <https://thailovecultural.wordpress.com/2015/02/15/ประเภทของวัฒนธรรมไทย/>

ตุลา, สามเณร. (2551). **เศรษฐกิจของเกาหลี**. เข้าถึงเมื่อ 20 กันยายน 2561. เข้าถึงได้จาก <https://sites.google.com/site/pratheskeahliti/rabb-sersthkic>

ต้นกล้า อาราดิน. (2552). **ดนตรีเกาหลี**. เข้าถึงเมื่อ 1 พฤศจิกายน 2561. เข้าถึงได้จาก <https://www.bloggang.com/viewdiary.php?id=tonkla&month=102009&date=17&group=23&gblog=15>

ชนดล. (2559). **ประวัติความเป็นมาดนตรีพื้นบ้านภาคกลาง**. เข้าถึงเมื่อ 1 พฤศจิกายน 2561. เข้าถึงได้จาก <https://balltanadolblog.wordpress.com/ภาคกลาง>

พิมพ์เพ็ญ พรเฉลิมพงศ์ และ นิธิยา รัตนานนท์. (ม.ป.ป.). **ข้าว**. เข้าถึงเมื่อ 10 กันยายน 2561. เข้าถึงได้จาก www.foodnetworksolution.com/wiki/word/1657/rice

ลักขณา ชุมพร. 2555. **เพลงพื้นบ้านภาคกลาง : กรณีศึกษาบ้านสามโก้ ตำบลสามโก้ อำเภอสามโก้ จังหวัดอ่างทอง**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาวิชามานุษยวิทยาริทยามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

Admin(นามแฝง). 2561. **การเกษตรของไทยต่างจากประเทศอื่นอย่างไร**. เข้าถึงเมื่อ 20 กันยายน 2561 เข้าถึงได้จาก <https://www.osservatorioagroambientale.org/การเกษตรของไทยต่างจากป/>

Chilloukorea.com. (ม.ป.ป.). **นงอ๊ก (บทเพลงเพื่อกสิกรรม) – Nong-Ak**. เข้าถึงเมื่อ 10 กันยายน 2561. เข้าถึงได้จาก <https://www.chilloutkorea.com/nong-ak/>

Thikamporn. (2553). **เพลงเกี่ยวข้าว**. เข้าถึงเมื่อ 17 เมษายน 2562. เข้าถึงได้จาก http://plengthai2553.blogspot.com/2010/09/blog-post_1782.html

Wikipedia. (2561). **ประเทศไทย**. เข้าถึงเมื่อ 20 กันยายน 2561. เข้าถึงได้จาก <https://th.wikipedia.org/wiki/ประเทศไทย>

Wikipedia. (2561). **ประเทศเกาหลีใต้**. เข้าถึงเมื่อ 20 กันยายน 2561. เข้าถึงได้จาก <https://th.wikipedia.org/wiki/ประเทศเกาหลีใต้>

Wikipedia. (2561). **เพลงเกี่ยวข้าว**. เข้าถึงเมื่อ 1 พฤศจิกายน 2561. เข้าถึงได้จาก <https://th.wikipedia.org/wiki/เพลงเกี่ยวข้าว>

ภาษาต่างประเทศ

KoreaNet. (2560). **한국의 공연 예술, 농악 [Video file]**. เข้าถึงเมื่อ 10 เมษายน 2562. เข้าถึงได้จาก <https://www.youtube.com/watch?v=HRY037sToVQ>

Korea Tourism Organization. (2015). **Intangible Heritage of Humanity List**. เข้าถึงเมื่อ 10 กันยายน 2561. เข้าถึงได้จาก http://english.visitkorea.or.kr/enu/CU/CU_EN_8_5_7_17.jsp

UNESCO. (2017). **Nongak, community band music, dance and rituals in the Republic of Korea**. เข้าถึงเมื่อ 11 กันยายน 2561. เข้าถึงได้จาก <https://ich.unesco.org/en/rl/nongak-community-band-music-dance-and-rituals-in-the-republic-of-korea-00717>

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ – นามสกุล	นางสาวไปรยา ลิมปนนาคทอง
วัน เดือน ปี เกิด	15 มิถุนายน 2538
สถานที่เกิด	สงขลา
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	380/244 หมู่บ้านศุภาลัยวิลล์(รัชดาภิเษก) ถนนลาดยาว แขวง ลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
ประวัติการศึกษา	
2558 – ปัจจุบัน	ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวัง สนามจันทร์ คณะอักษรศาสตร์ สาขาเอเชียศึกษา ภาษาเลือก ภาษาเกาหลี
2551 – 2556	ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียน ธิดานุเคราะห์ จังหวัดสงขลา สายศิลป์ – คำนวณ

แบบโอนลิขสิทธิ์ภาคนิพนธ์

สาขาเอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ข้าพเจ้า	นางสาวไปรยา ลิมปนนาคทอง
นักศึกษาชั้นปีที่ 4	วิชาเอกเอเชียศึกษา ภาาษาเลือกภาษาเกาหลี
สารนิพนธ์	ความแตกต่างระหว่างเพลงเกี่ยวข้าวเกาหลีและเพลงเกี่ยวข้าวไทย
ชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์	อาจารย์ ดร.กฤษณพงศ์ ทิศนบรรจง
ที่อยู่ติดต่อได้ภายหลังสำเร็จการศึกษา	380/244 หมู่บ้านศุภาลัยวิลล์ (รัชดาภิเษก) ถนนสันนิบาตเทศบาล แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
หมายเลขโทรศัพท์ที่สามารถติดต่อได้	0935757905

ลิขสิทธิ์ของสารนิพนธ์อันเป็นผลจากการศึกษาเล่าเรียน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรระดับปริญญาบัณฑิต ข้าพเจ้ายินดีโอนลิขสิทธิ์ตามมาตรา 17 วรรค 2 แห่งพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 เป็นของคณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยกำหนดตลอดอายุคุ้มครองสิทธิ์

ลงนามผู้โอน.....

(นางสาวไปรยา ลิมปนนาคทอง)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลงนามผู้รับโอน.....

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....